

JURIIDILINE AJAKIRI

Õ I G U S

TOIMETUS:

R. Räägo
peatoimetaja

**E. Ein, K. Grau, T. Grünthal, J. Kleesment, A.-T. Kliimann,
H. Kristal, E. Maddisoo, A. Palvadre, K. Parts, J. Uluots**

A. Mägi
toimetuse sekretär

S I S U.

Artiklid.

Kaznelson, V.: Kas kolmandale isikule, kes on kaasutatud või astunud võistja poolele, on kohustav viimase kohtulik õigeksvõtt?	241
--	-----

Arutlused.

Kaumets, V.: Kautsjonitest kehtiva KKS järgi	249
--	-----

Ülevaated.

Kohtud 1936. aastal	259
-------------------------------	-----

Riigikohtu tegelus.

Administratiivosaakond.

Kas pärandimaksu määramise õiguse aegumise tähtaega tuleb arvata ajast, millal pärijad pärandvara valdamisele asusid või millal nad pärimisõigustesse kinnitati?	283
Kas teenistus-tervisrikke pensioni määramisel tuleb arvesse võtta ka see töövõime kaotus, mis tingitud sõjaväeteenistuse kohuste täitmisest?	284
Kas saab kooli-ülalpidaja määrata koolitalu renti oma heaksarvamise järgi?	284
Kas on võimalik ka teatavatel juhtudel administratiivkaebusi anda politseikonstaabli tegevuse peale jaoskonnakohtunikule?	285

Tsiviilosakond.

Kas BES § 3965 ettenähtud kinnitamise (utverzdenije, erfolgter Zuschlag) all, millest loetakse kuuenädalast tähtaega väljaostuõiguse teostamiseks, tuleks mõista kohtulikku oksjoni kinnitamist (TKS § 1874) või kõrgeima ostuhinna pakkumise kinnitamist oksjonil kohtutäituri poolt (BES § 3961, 3963)?	285
Kas võivad laste kreditorid pöörata sissenõudmisi varale, millele lapsed ja ema on pärijateks kinnitatud jagamatult ja mille kohta emal on eluaegne kasutamisoigus?	287
Kui vallaslapse isa soovib elatise maksmise asemel võtta last enese juurde kasvatada (BES § 172), kas võib ta sellist taotlust avaldada vastuvaidlusena lapse ema poolt tõstetud elatishagile, või peab ta selleks avaldama kohtule erilise hagi?	288

Kas kolmandale isikule, kes on kaasutatud või astunud võistja poolele, on kohustav viimase kohtulik õigeksvõtt?

V. Kaznelson.

*Omnibus modis proconsul id agit,
ne cujus deterior causa fiat ex
alieno facto*¹ (L. 1. D. 4, 7).

Käesoleva artikli pealkirjas asetatud küsimus on lahendatud jaatavas mõttes *ex-Vene* Senati otsuses 1900. a. nr. 111.

Selle otsuse vastav tees võeti kõigisse TKS kommenteeritud väljaandeisse, ja kohtutegelus, juhindudes selle teesiga, peab kostja poolt kohtus avaldatud õigeksvõttu kohustavaks ka kolmandale isikule, kes on kostja poolt asjasse kaasutatud või astunud kostja poolele (TKS § 653 ja 663)².

See tees on meie arvates ebaõige ja tema aluseks olevad motiivid ei ole veenvad.

Et õigesti lahendada asetatud küsimus, selleks tuleb kõigepealt peatuda kohtuliku õigeksvõtu instituudi olemusel.

TKS § 480 lausub: „Kui üks pooltest võtab õigeks niisuguse asjaolu tõelisust, mis aitab kinnitada tema vastase õigusi, siis loetakse, et see asjaolu ei nõua muid tõendusi.“

Selle paragraafi raskuspunkt sisaldub sõnades: „võtab õigeks niisuguse asjaolu tõelisust“. Siin on võimalikud kolm variatsiooni.

¹ Prokonsul hoolitseb igati, et kellegi asi ei halveneks võõra toimuse läbi.

² Poolt, kes kaasutab kolmanda isiku, nimetatakse TKS § 652 järgi denuntsiandiks, kolmandat isikut aga denuntsiaadiks. Neidsamu termineid säilitame meie lühiduse mõttes ka TKS § 662 ettenähtud juhtumite jaoks.

1) Asjaolu on tõeline: ta oleles või oleleb natuuras. Kostja võtab õigeks selle asjaolu tõelisust. Kostja võtab õigeks järelikult tõde. Kohtu seisukohalt ei ole alust kahelda selles tões, ja kohus ei saa nõuda selle tõe tõendamist.

2) Asjaolu tõelisus on kaheldav, kuid kostja võtab õigeks seda tõelisust, ja kohus ei ole õigustatud nõudma muid tõendusmateriale selle asjaolu tõelisuse kohta, kuigi tema kahtlus selle tõelisuse kohta kehtib. (*Ne procedat iudex ex officio.*)

3) Asjaolu on tingimata ebatõeline. Kuid kostja võtab õigeks tema tõelisust. Kohus peab ka sel juhtumil arvestama kostja õigeksvõtu fakti kohustavust endale, kuigi kohus oleks veendunud, et kostja avaldas teadlikult valeõigeksvõtu. (*Iudex secundum alligata et probata iudicare debet, non secundum conscientiam.*)

Seda kinnitab TKS § 481, mis lubab väärata õigeksvõttu ainult sel juhtumil, kui õigeksvõtja pool oli viidud eksitusse õigeksvõetud asjaolu mitteteadmisele. Kui aga mitteteadmine ei olnud tingitud eksitusest, kui, näiteks õigeksvõtja pool teadis, et asjaolu on ebatõeline, ja sellest hoolimata võttis ta õigeks, siis selline õigeksvõtt on kohustav nii õigeksvõtnud poolele kui kohtule ega kuulu väärarvamisele. Õigeksvõtu kohustavust isegi tõeveerduse (Wahrheitsunterstellung) puhul tunnustasid juba Digesta'd. Seal on öeldud: „*Julianus ait, confessum certum se debere legatum omnimodo, etiam si in rerum natura non fuisset... quia confessus pro iudicato habetur.*“ (Kui keegi võttis õigeks (kohtus), et ta peab (täitma) teatava legaadi, siis tuleb (see legaat) temalt välja mõista, isegi kui niisugust legaati natuuras üldse ei oleks, sest loetakse, et õigeksvõtnu juba sellesamaga on mõistetud täitmisele.) (D. XLII. k. 2. L. 3.)

Sel puhul kirjutab Th. Bunge: „Das Geständnis ist ein Ergebnis des Dispositionsrechtes der Parteien, bei dem es nicht auf Feststellung der Wahrheit ankommt, sondern auf den Willen der gestehenden Partei“ (Baltischer Civilprocess II j. § 88).

Seda tahteavalduse elementi õigeksvõtus, vastandina teadmise- ja tõeavaldusele, kriipsutab alla ka professor Richard Schmidt oma klassilises raamatus „Lehrbuch des deutschen Civilprocessrechts“: „Damit spricht das Gesetz aus, dass hinter dem Geständnis nicht nur eine Aussage der über den

Sachverhalt orientierten Person, eine Wissensserklärung, oder Wahrheitserklärung, stehen kann, sondern auch eine Willenserklärung, die Erklärung einer Tatsache, selbst für den Fall ihrer Unrichtigkeit, ausser Streit zu stellen“ (lk. 495, algupärandi sõrendus).

Niisiis, kordame, õigeksvõtu aluseks võib olla tõeline asjaolu, kahtlane asjaolu ja isegi teadlikult ebatõeline asjaolu. Õigeksvõtt kõigil neil juhtumel on ühtviisi kohustav õigeksvõtnule. „Das eigentümliche aber ist,“ jätkab professor Schmidt, „dass das Gesetz nicht vom Gericht geprüft wissen will, ob das eine oder das andere dem Geständnis zugrunde liegt“ (Schmidt, *ibid.*).

Aga kui see nii on, kui õigeksvõtu seaduslik jõud ei olene õigeksvõetud asjaolu tõelisusest, kui õigeksvõtt jääb jõusse isegi õigeksvõetud asjaolu teadliku ebatõelisuse juures, kuidas võib siis lugeda denuntsiandi niisugust õigeksvõttu kohustavaks denuntsiaadile?

On täiesti loogiline arvata, et võistjale poolele endale on tema õigeksvõtt kohustav, sõltumatult õigeksvõetud asjaolu tõelisusest. Tema ise soovis võtta õigeks selle, mida ei olnud, ja peab kandma kõik oma niisuguse õigeksvõtu tagajärjed reegli järgi: *volenti non fit injuria*.

Kuid denuntsiaat ei ole avaldanud õigeksvõttu, tema isegi vaidleb denuntsiandi õigeksvõtu vastu. Tuleb küsida: miks siis peab asjaolu, mis on tingimata ebatõeline, loetama tema jaoks tingimata tõeliseks, miks peab denuntsiaat kandma tagajärgi denuntsiandi — ütleme järsult — valelikkuse eest? sellele küsimusele annab Senati 1900. a. otsus nr. 111 niisuguse vastuse: „Kolmanda isiku osavõtt asjast ühiselt hageja või kostjaga evib ainult abistavat tähendust, kusjuures pooleks jääb esialgne võistja, ... et seepärast selline kolmas isik protsessis, millest ta osa võtab ainuüksi võistja kaasa-aitajana, omamata rohkem õigusi kui võistja ise, võib väärata hagi õigeksvõttu, mis on tehtud võistja poolt, kellele ta on kaasunud, ainult sel määral, kui võrra vääramisõigus kuulub poolele endale.“

Niiviisi määrab *ex-Vene* Senat mingisuguse hierarhia denuntsiandi ja denuntsiaadi vastastikuseis suhteis: denuntsiant on võistja pool protsessis, niiõelda peremees protsessis.

Denuntsiaat on denuntsiandi abiline, käealune, kelle jaoks on kohustavad kõik tema peremehe teod protsessis.

Selles *quasi*-hierarhilise suhtluse määramises denuntsiandi ja denuntsiandi vahel, võistja ja temale kaasunud kolmanda isiku vahel, seisnebki meie arvates mainitud *ex-Vene* Senati otsuses peamine viga³.

Jah, võistja — see on „Hauptpartei“ protsessis, kolmas isik on tema kaasa-aitaja, kuid see ei ole mitte võistjale alluv kaasa-aitaja, vaid tema *socius litis* (mitte ära segada *consortium litis*'ega — protsessikaaslusega), kaaslane, kes võistja nõudmisel või ilma tema nõudmiseta on astunud temale abiks, võistja õnnetuskaaslane (tema „Leidensgenosse“), kelle omad õigused ja huvid võivad kannatada protsessi niisugusest või teissugusest lõpust. Väljend „kaasa-aitaja“ („possobnik“), mida tarvitatakse *ex-Vene* Senati otsuses 1900. a. nr. 111, on tundmatu TKS tekstile. Ainukeses paragraafis 660, mis on pühendatud kolmanda isiku õigustele ja kohustele, öeldakse ainult, et „juurdekutsutud (kolmandat) isikut, kes on ilmunud määratud tähtajaks, lubatakse vaadelda kõiki menetluse akte, anda kirjalikke seletusi ja võtta osa suulistest vaidlustest asjaosalisena“. Selles paragraafis pole vihjetki võistja oletatavale valitsevale seisundile oma kolmanda isiku üle. Seepärast ei saa nõustuda professor Malõšev'iga, et „asja otsustamises huvitatud isikuna kolmas isik saab selle poole kaaslaseks, kellega ta on ühinenud, ja tema käsutuses on kõik õiguste kohtuliku kaitse vahendid, mida seadus võimaldab asjast osavõtvaile isikuile... Ta võib isegi esineda iseseisvalt, kui peapoolkond kuritahtlikkusest või hooletusest ei võta ette oma õiguste tegusat kaitsemist, mispärast kolmas isik võib esitada apellatsioonkaebusi

³ Saksa ZPO § 67 ja uusim Poola TKS § 76 määravad, et kolmandate isikute protsessuaalne tegevus ei pea käima vastu toetatava poole tegudele ja avaldustele; kuid peab arvama, et siin peetakse silmas tegusid ja avaldusi, mis on suunatud teise poole vastu ja mitte viimase kasuks, ühilduvust pealetungis ja kaitstes, mitte aga abis vastasele, milleks on kolmanda isiku kohtulik õigeksvõtt viimase kasuks. ZPO § 68 on mainitud juhtumid, millal isik võib denuntsiandiga asjaajamise viisis lahku minna („mit der Behauptung, dass die Hauptpartei mangelhaft geführt habe... oder als Angriffs- oder Verteidigungsmittel, welche ihm unbekannt waren, von der Hauptpartei absichtlich oder durch grobes Verschulden, nicht geltend gemacht ist“).

isegi siis, kui peapoolkonnad on alistunud esimese instantsi kohtu otsusele⁴.”

Selsamal vaatekohal seisab ka Issatšenko ja, täpsustades professor Malõšev'i poolt väljendatud kaalutlusi, kirjutab: „Mis puutub tõendustesse (õigeksvõtt kuulub tõenduste valdkonda)... siis kolmas isik evib õigust esitada igasuguseid tõendusi teda kaasutanud poole õiguste kinnistuks, samuti ka igasuguseid vastuväiteid vastase argumentide vastu... Selleks on tal õigus isegi neil juhtumel, kui tema poolt esitatavad tõendused ja vastuväited ei vastaks samadele, tema regrediendi poolt esitatavaile, kui nad vaid kalduksid vaieldava õiguse kaitsemisele⁵.”

Tuleb tähendada, et ka Senat tunnustas kolmanda isiku õigust kassatsioonkaebuse esitamiseks, sõltumatult sellest, kas otsuse peale oli edasi kaevanud see pool, kellele kolmas isik oli kaasunud (*ex-Vene* Senati otsus 1908. a., nr. 84), ja nii viisi seesama Senat hülgas subordinatsiooni põhimõtte võistja ja kolmanda isiku, tema kaasa-aitaja, suhtluses, subordinatsiooni, mis järgneb 1900. a. otsuse nr. 111 mõttest.

Selle viimase otsuse motiivides on muu seas viidatud sellele, et kui lubada denuntsiaadil väärata denuntsiandi õigeksvõttu, siis see tähendaks anda kaasa-aitajale rohkem õigusi kui evib võistja, kuna võistjale TKS § 481 keelab väärata oma õigeksvõttu. Kuid Senat jättis seejuures tähele panemata, et TKS § 481 keelab poolel väärata oma õigeksvõttu, kuid ei keela niisuguse õigeksvõtu väärast selle poole kaasa-aitajal, kes ei ole avaldanud õigeksvõttu. Kui õigeksvõtu avaldanud kaasa-aitajal lubatakse väärata see oma õigeksvõtt väljaspool TKS § 481 tingimusi, võistjal aga, kes õigeksvõtu avaldanud, keelatakse väärata seda oma õigeksvõtt väljaspool TKS § 481 tingimusi, ainult siis võiks rääkida suuremate õiguste andmisest ses suhtes kaasa-aitajale kui aidatavale. Kui aga kolmandale isikule sunnitakse peale õigeksvõtt, mida ei ole avaldanud mitte tema, vaid teine isik, kelle poolele ta on kaasutatud, kui kolmandal isikul keelatakse tõendada selle asjaolu ebatõelisust, mida mitte tema ei ole õigeks võtnud, vaid tema denuntsiant, siis ei tule kõneida

⁵ I. Tjutrjumov, Ustav gražd. sudoproizvodstva, I, § 660, nr. 9.

⁴ K. Malõšev, Kurs gražd. sudoproizvodstva, I, lk. 208.

mitte kolmanda isiku õiguste suurendamisest, vaid nende vähendamisest võrreldes poole õigustega, kes teda kaasutab. Niisugune denuntsiandi õiguste vähendamine ei leia mingit õigustust seaduses. Vastupidi, seesama *ex-Vene* Senat tunnustas terves reas otsuseis, et kolmas isik kasutab protsessis kõiki võistja õigusi, võrdselt teda kaasutanud poolega. (Otsus 1876. a., nr. 182, 1893. a., nr. 111, 1884. a., nr. 125).

Seepärast on täiesti arusaamatu, miks Senat oma otsuses 1900. a. nr. 111 tegi erandi kohtuliku „õigeksvõtu“ jaoks ja seletas, et ses suhtes kolmas isik peab olema aidataval võistjal poolel oheliku otsas.

Mitte asjata ei käeba Issatšenko, et kolmandaisse isikuisse puutuvais küsimusis ei ole Senati tegeluses „midagi põhimõttelist, midagi lõpetatud, midagi asja põhjalikult haaravat, ja on palju vastukäivat“ (Issatšenko, III k., lk. 765).

Ometi on sel küsimusel määratu suur tähtsus, ja denuntsiandi õigeksvõtu kohustavuse tagajärjed võivad osutada väga kahjulikeks denuntsiaadile.

Ülalpool osundasime prof. Malõšev'i arvamust, kes märgib, et denuntsiandi õigeksvõttu põhjustab vahel tema hooletus oma õiguste kaitsemises (tema ükskõiksus), ja isegi tema kuritahtlikkus. Selle protsessi asjaolud, milles Senat tegi oma otsuse 1900. a. nr. 111, on sellele tõenduseks. Selles protsessis keegi Šusler nõudis kelleltki Šablovski'lt 10 000 rubla obligatsiooni põhjal. Asjasse astus kolmanda isikuna kostja poolele Põhjapank, Šablovski isiklik kreditor. Pank tõendas, et obligatsioon oli tehtud ilma nõutavate formaalsuste täitmiseta, ja palus see kehtivusetuks tunnistada. Kuid Šablovski võttis hagi õigeks. On teadmata, kas ta tegi seda hooletusest, hoolimatusest või kuritahtlikkusest. Kuid kohus ja Kohtupalat rahuldasid hagi, toetudes Šablovski poolt avaldatud õigeksvõtu kohustavusele kolmanda isiku jaoks, ja Senat nõustus sellega.

Nüüd aga teine näide, kus õigeksvõtus esineb juba ilmne kuritahtlikkus: A, hangeldades maatükkidega, ostis B-lt maatüki kõrge hinna eest ja konjunktuuri muutuse tõttu sattus rahalistesse raskustesse. Tema õnneks naaber esitas tema vastu hagi omandiõiguse kohta suurema osa maatüki peale. A kaasutas B kolmanda isikuna oma poolele, ise aga ruttas hagi õigeks võtma. Senati 1900. a. otsuse nr. 111 vaatekohalt kolmanda isiku kaasutamine sel juhtumil on täiesti

mõttetu. Kui kostja võtab hagi õigeks ja see õigeksvõtt on kohustav kolmandale isikule, siis kolmandal isikul pole protsessis midagi teha ja pole mõtet teda appi kutsuda. Kohus rahuldab hagi, hoolimata B vaidlusest selle õigeksvõtu vastu. Seejärel A regressiõiguse põhjal nõudis B-lt maatüki eest makstud raha tagasimaksmist.

Need kaks juhtumit näitavad kujukalt, millisesse hädaohlikku seisukorda võivad sattuda denuntsiaadid, kui denuntsiandi õigeksvõtt on neile kohustav.

Sellest seisukorrast võib olla ainult kaks väljapääsu: 1) Tunnustada, et otsused, mis põhinevad ainult denuntsiandi õigeksvõtul, mille vastu vaidleb denuntsiaat, ei ole kohustavad viimasele regressinõudes.

Kuid kahjuks sel väljapääsul ei ole tuge meil kehtivas seaduses. Tõsi, regressinõude puhul denuntsiaat võib kasutada *exceptio doli*⁶ ja tõendada, et denuntsiant avaldas õigeksvõtu kuritahtlikult, ja nõuda hagi tagasilükkamist, *ne actor e dolo suo lucretur*.

Kuid tõendada kuritahtlikkust on sel juhtumil väga raske, enamasti isegi võimatu.

2) Lugada, et denuntsiandi õigeksvõtt, mille vastu denuntsiaat vaidleb, ei ole viimasele kohustav. See on võib-olla mitte teine, vaid ainuke väljapääs tekkinud olukorrast.

See väljapääs vastab meie arvates täiesti osale, mille seadus ja kohtutegelus on kolmanda isiku jaoks kindlaks määranud protsessi kohta käivate tõenduste esitamises.

1908. a. kirjutas senaator Zmirlov⁶ selle kohta: „Kolmas isik, olgu ta kaasutatud asjasse ühe võistja poolt või iseseisvalt astunud asjasse ühe võistja poolele, on iseseisvalt huvitatud isik, kes tegeleb kõigepealt oma õigusliku huvi kaitseks. Seepärast ta on õigustatud esitama oma iseseisvaid vastuväiteid ja tõendusi selle võistja teadmata, kelle poolel ta on, ja isegi vastu tema tahtmist. Lähtudes sellelt vaatekohalt ei saa nõustuda Senati poolt tema otsuses 1900. a. nr. 111 väljendatud teesiga. Olles seotud hageja ja kostja vahelise õigustüli raamidega, kolmas isik ei või olla seotud oma huvi kaitsemise abinõudes, ja järelikult ta ei või alistuda võistja õigeks-

⁶ Zurnal minist. justitsii, 1908, nr. 4, lk. 5–14.

võtule, kui see õigeksvõtt tuleb kahjuks tema huvidele.“

Selles küsimuses Issatšenko ühineb täiesti Zmirlov'i arvamusega ja lisandab: „Ei saa teisiti kui tuleb tunnustada Senati otsus 1900. a. nr. 111 ebaõigeks ja vastukäivaks arusaamisega kolmanda isiku asjasse-astumise tähendusest“ (III k., lk. 792).

Kui aga, hoolimata kõigist ülalesitatud kaalutlustest, hoolimata Malõšev'i, Zmirlov'i ja Issatšenko arvamusest, ikkagi tunnustada, et *de lege lata* Senati otsus 1900. a. nr. 111 on õige, siis *de lege ferenda* on vaja igal juhul teha vastavad parandused TKS § 660 ja täiendada ta viitega selle kohta, milliseil juhtumel kolmas isik võib vaielda denuntsiandi õigeksvõtu vastu, nagu on tehtud ZPO § 68. Kolmanda isiku õigused ja huvid ei pea antama „auf Gedeih und Verderb“ denuntsiandile, ei pea toodama ohvriks tema hoolitusele või kuritahtlikkusele.

Ka sel juhtumil tuleb pidada silmas reeglit, mis on osundatud käesoleva artikli epigraafis: *ne cuius deterior causa fiat ex alieno facto*.

* . * . *

Eelnenud artikkel oli juba kirjutatud, kui autor tutvus Riigikohtu 1937. a. 25. mai otsuse sisuga Nigulite pärijate asjus (nr. 180 — K., 1937. a.). Selles otsuses Riigikohus võttis otsustamisele küsimuse: „Kas kostja poolt õigeksvõetud nõue kuulub rahuldamisele, kui kostja poolele asja juurde astunud kolmas isik nõude vastu vaidleb“ ja otsustas selle küsimuse eitavalt. Arvustades kohtupraksist, milline tekkis selles küsimuses *ex-Vene* Senati otsuse põhjal 1900. a. nr. 111, Riigikohus kirjutab:

„Kui olla järjekindel ja väita, et kolmas isik kasutab protsessuaalõigusi ainult kostja piirides, siis ei oleks põhjust mõõnda, et kolmandale isikule kuuluvad näiteks edasi-kaebuse õigused, kui kostja otsusega rahule on jäänud. Kui kostja õigeksvõtmise tunnustada siduvaks kolmandale isikule, siis peaks temale ka siduv olema kohtuotsus, millele kostja on alistunud. Nii kaugelt aga end Vene Senat ei ole läinud. Riigikohus leiab, et ka niisugune seisukord, kus kostja on nõude õigeks võtnud, aga kõik asjas olevad andmed ja kolmanda isiku vaided räägivad selle vastu, on protsessis

talumatu ja vaevalt vastab TKS § 663 nõuetele. Kohus peaks ju niisugusel korral niioelda silmad kinni pigistama kõikide asjaolude peale, mis kõnelevad otsuse vastu.“

Rahuldusega sedastame, et *ex-Vene* Senati tees otsuses 1900. a. nr. 111 — kostja õigeksvõtmise siduvuse kohta kolmandale kostja poolele asja juurde astunud isikule — on nüüd muudetud.

Arutlused.

Kautsjonitest kehtiva KKS järgi.

V. Kaumets.

Kehtivas KKS-s esineb mitu erinevat kautsjoniliiki, kuid kõigil neil on kautsjoni kui niisuguse mõiste ühine — „*cautio*“ — „kindlustus“. Vaadeldes üksikuid kautsjoneid osutub võimalikuks nende süstematiseerimine teatavasse gruppidesse, iga grupi kohta kehtivate seaduse-eeskirjade kokkuvõtmine ning lõpuks mõnede seisukohtade ülesseadmine, milledele võiks rajada kohtupraktises tekkivate küsimuste lahendamise.

Kautsjoni ülddefiniitsiooni leiame KKS § 215, mis kõlab järgmiselt: „Kautsjon peab olema rahas ja selle võib esitada süüalune ise, samuti iga teine isik süüaluse eest.“ Tsiteeritud paragraafi asukoht — 2. peatükk, 5. jagu, mille pealkirjaks on „Tõkkeabinõud eeluurimisest ja kohtust kõrvalehoidmise takistamiseks“ — selgitab, miks kautsjoni otsese esitajana on nimetatud ainult „süüalune“ ja mitte teised selleks kohustatud isikud. Kuid arvesse võttes, et KKS teistes §-des kautsjoni sisu määratlemise ega esitamise korra juurde tagasi enam ei pöördu, tuleb asuda seisukohale, et toodud paragraaf kannab siiski definiitsiooni iseloomu ning on rakendatav ka teiste KKS-s esinevate kautsjonite suhtes (*interpretatio extensiva*).

Kõik KKS-s esinevad kautsjonid võib jaotada kahte gruppi:

1) kautsjonid tõkkeabinõuna eeluurimisest, kohtust ning karistuse kandmisest kõrvalehoidumise takistamiseks — § 210, 597, 866 ja 631 p. 2, ja

2) kautsjonid põhjendamata kaebuste esitamise ning põhjendamata süüdistuse tõstmise tõkestamiseks — § 77, 744, 582, 830.

Mõlemad grupid erinevad täiesti oma eesmärgi, vastutuse ulatuse, mitteesitamise tagajärgede, tagasiandmise ja konfiskeerimise korra poolest.

Vaatame kõigepealt esimesse gruppi kuuluvaid kautsjoneid. Tõkkeabinõuna määratav kautsjon asendatakse mitteesitamise korral obligatoorselt teise tõkkeabinõuga — vahistamisega — § 224, 597, 866. Kautsjoni suurus määratakse kindlaks kohtu poolt *ad hoc* erimäärusega § 212 toodud alusel. Kautsjonimaksja vastutus lõpeb tema vabastamisega sellest või kautsjoni konfiskeerimisega. Vastutus lõpeb kas seaduse põhjal — § 687 või kohtu erimääruse põhjal — § 212, 227. Kautsjoni konfiskeerimise põhjustena näeb seadus ette (§ 226) süüaluse eeluurimise, kohtu või kohtuotsuse täitmise eest kõrvalehoidumist või mõjuva põhjuseta eeluurimisele või kohtusse kutse peale mitteilmumist. Seega üldiselt kestab kautsjonimaksja vastutus kuni kohtuotsuse täitmiseni, kui see ei ole kohtu poolt otseselt ära muudetud. Kautsjonimaksja — kolmas isik võib vabaneda vastutusest ka sel teel, et toimetab süüaluse vastava kohtuvõimu korraldusse, teatades, et loobub edaspidisest vastutusest. Sel juhul asendatakse kautsjon teise tõkkeabinõuga (K. M a t t o — Kr. kohtup. sead., lk. 138). Kautsjoni konfiskeerimiseks on vajalik kohtu erimäärus (§ 227). Konfiskeerimise puhul arvatakse kautsjoni summast riigi kasuks see osa, mis üle jääb süüteoost kannatanu kahjutasunõude rahuldamisest (§ 226).

Toodud eeskirjad peavad leidma käsitamist ka § 597, 631 p. 2 ja 866 ettenähtud kautsjonite suhtes, sest ka need kautsjonid oma eesmärgi poolest on tõkkeabinõud ja erinevat korda nende suhtes pole seaduses ette nähtud.

Teise gruppi kuuluvatel kautsjonitel on kõigil ühine eesmärk — tõkestada põhjendamata kaebuste esitamist. Kautsjonite suurus on kindlaks määratud seaduses, need ei ole asendatavad, vastutuse ulatus, mitteesitamise tagajärjed, tagasiandmise ning konfiskeerimise kord on täiesti teissugused kui tõkkeabinõu-kautsjonite juures. Neil kautsjonitel ei puudu ka puhtfiskaalne tähendus — tulude hankimine riigile, seepärast võiks neid kõige paremini võrrelda kohtulõivuga, mille ettemaksmist samuti nõutakse teatavate

kohtutoimingute sooritamise eest ja asja võitmise puhul mõistetakse vastaspoolelt maksjale tagasi. Eristamiseks tõkkeabinõu kautsjonitest võime seepärast kõnesolevaid kautsjoneid nimetada teataval määral „lõivu-kautsjoniteks“.

Kehtiv KKS tunneb järgmisi lõivu-kautsjonite liike:

1) Kassatsioonikautsjon — § 631 p. 1 ja 869, suurus — 5, 25 ja 50 kr.

2) Kautsjon vaidluselt süüdistusakti vastu § 343, suurus — 20 kr.

3) Kautsjonid erasüüdistusasjus: a) süüdistuse tõstmise juures — § 77, 744 ja b) apellatsioonkaebuse esitamise juures — § 582, 830. Kautsjoni suurus — 5, 10 ja 20 kr.

Lähtudes teoreetiliselt seisukohalt, peab tunnistama, et lõivu-kautsjonid üldiselt ei vasta kehtiva kriminaalprotsessi põhimõtetele ning on vastuolus KKS § 728 väljendatud üldreegliga, et „asjaajamine kriminaalasjus on lõivust ja tempelmaksust vaba“.

Et kõnesolevatel kautsjonitel tõesti on fiskaalne eesmärk — tulude hankimine riigile, sellele leiame otsesest kinnitust Kohtumaksude ja -kulude seaduse muutmise seaduse (RT 1932 — 91) motiivides, kus muuseas on sõna-sõnalt öeldud: „Vabariigi Valitsus esitas käesoleva seaduseelnõu minnes välja mitmest kaalutlusest, nimelt, ühelt poolt — soovides piirata natuke kassatsiooni korras antavate kaebuste arvu, ja teiselt poolt tahtes piirata kriminaalasjus antavate erakaebuste arvu ja kolmandaks lootusest hankida riigile teatud sissetulekuid erakaebuse korras antavates asjades“ (Riigikogu täielikud protokollid 1932. a., lk. 288).

Mainitud seadusega esmakordselt seati sisse kautsjonid erasüüdistuse asjus ja suurendati kassatsioonikautsjonit.

Kehtivas KKS-s on kohtulõiv asendatud küll kautsjoniga, kuid sisuliselt asi ei ole muutunud: üldreeglina „ilma kautsjonita kaebust vastu ei võeta“ (§ 869), välja arvatud isikutelt, kellele on antud „vaesusõigus“, „kaebuse (või vaidluse) tagajärjeta jätmise korral läheb kautsjon riigi kasuks, kaebuse rahuldamise korral aga antakse selle esitajale tagasi“, samuti antakse kautsjon tagasi süüaluse süüdimõistmise ja kriminaaljälitamise lõpetamise korral KKS § 17 p. 1 ja 18 toodud põhjustel ja KrS § 69 p. ettenähtud aegu-

mise tõttu, „kõigil muudel juhtudel aga riigi kasuks läheb“. Kui meelde tuletada, et ka tsiviilasjus hagi rahuldamise korral makstud lõivud mõistetakse nõudja kasuks vastaspoolelt — TKS § 868 jj., siis peaks vist küllaldaselt tõestatud olema, et kõnesolevad kautsjonid sisuliselt ei erine lõivust. Ainult tehniliselt on muudetud tasutud maksude tagasiandmise kord ja see on kindlustatud ning lihtsustatud, mis põhimõtteliselt oleks aga tervitatav ka tsiviilprotsessis.

Pöördudes nüüd lõivu-kautsjonite peaeesmärgi poole — tõkestada põhjendamata kaebuste esitamist ning põhjendamata süüdistuse tõstmist, — peab silmas pidama järgmist.

Nagu kohtupraktis näitab, ei tõkesta lõivu-kautsjonid põhjendamata kaebuste esitamist ega põhjendamata süüdistuse tõstmist lõplikult, võib-olla paremal juhul ainult vähendada teataval määral nende arvu. Teisest küljest kahtlemata samad lõivu-kautsjonid võivad tõkestada ka põhjendatud kaebuste esitamist ning põhjendatud süüdistuse tõstmist, mis ilmsesti ei vasta kriminaalkohtupidamise korraldamise nõudeile õigusriigis. See lõivu-kautsjonite eitav tähendus on eriti silmapaistev vaieldavates küsimustes, kus tihti isegi vilunud juristide arvamused erinevad ja üks kohus asub ühele seisukohale, teine teisele. Selle tagajärjel isik, kes mõnikord võib oma rahaga teataval määral riskida, võib ennast kriminaalkohtus paremini kaitseda ning kergemini võita protsessi. Säärane kord aga võib põhjustada rahva seas arvamust, et teatavais asjus kohus ei ole alati täiesti objektiivne ning erapooletu.

Edasi ei ole teoreetiliselt kaitstav ka lõivu-kautsjonite peaeesmärk — põhjendamata kaebuste esitamise tõkestamine, sest nende asjaolude selgitamine, kas teatav kaebus on põhjendatud või mitte, on kohtute otsene töö ning ülesanne, kuna väljaspool kohut, isegi enne kohtulikku asja arutamist selle küsimuse rahuldav lahendamine osutub täiesti võimatuks. See on eriti kehtiv erasüüdistajalt süüdistuse tõstmise puhul nõutava kautsjoni kohta, sest sellega raskendatakse teatavate tegude karistamist, kuigi need on seaduses tunnustatud karistuse väärilisteks. „Kohus on see, kes kontrollib süüdistaja taotlust karistamise kohta selle aluses ning ulatuses,“ ütleb prof. P. Minz (Kurs ugolovnogo prava 1925. a., lk. 211).

Teisest küljest kautsjoni nõudmine erasüüdistusasjus asetab süüteost kannatanu ebasoodsasse seisukorda, sidudes rikutud õiguste kaitse teatava maksuga, olgugi et see maks kaebuse rahuldamise korral tagasi antakse. Ka õige süüteost kannatanu võib kohtus oma asja kaotada kas oskamatus, tõenduste puudulikkuse või näiteks tunnistajate valelikkuse tõttu, kusjuures lisaks saadud kahjule, mis ei leidnud kohtulikku kaitset, tuleb veel juurde ka kautsjoni kaotus. Säärased juhud, mis kohtupraktises kindlasti väga sageli esinevad, arusaadavalt ei või rahva silmis tõsta meie kriminaalkohtupidamise prestiiži.

Edasi näib, et vähe põhjendatud on ka tarvidus lõivu-kautsjonite sisseseadmisega vähendada kohtute töökoormust, sest kui kohtult nõutakse seadusega tema peale pandud teatavate toimingute sooritamist, mis moodustavad tema avalikõigusliku kohustuse, siis peaks kohus igal juhul neid ka ette võtma ning palutud kaitset seaduse piirides võimaldama. Tarbe korral võiks kõne alla tulla kohtute koosseisude suurendamine, mitte aga teatavate maksude sisseseadmise teel keeldumine kohtufunktsioonide täitmisest.

Kui kõik lõivu-kautsjonid jaotada kahte alagruppi: 1) kautsjon erasüüdistajalt süüdistuse tõstmisel (§ 77, 744) ja 2) kõik teised lõivu-kautsjonid kohtu poolt juba otsustatud või otsustamisele tulevais (§ 343) asjus ainult teatavate kontrolltoimingute sooritamise eest, siis esimene kautsjon eespool toodud kaalutlustel on kahtlemata kõige suuremas vastuolus kehtiva KKS põhimõtetega ning ka kriminaalpoliitiliselt on ebasoovitav nähtus, sest sellega raskendatakse säärase tegude jälitamist, mis seaduses tunnistatud keelatuks karistuse ähvardusel. „Kriminaal-ähvarduse generaalpreveneeriv mõju aga oleneb selle mõõdapääsematusest“ (P. Minz, Kurs ug. pr., lk. 128).

De lege lata on lõivu-kautsjonite esitamine sunduslik — „ilma kautsjonita kaebust vastu ei võeta“. Kui kaebus esitatakse kassatsioon- (apellatsioon-) kaebuse esitamise viimasel tähtpäeval, siis võidakse maksta kautsjon ka veel järgmisel tööpäeval. Kautsjon vaidluselt süüdistusakti vastu võidakse maksta kuni vaidluse esitamise tähtaja lõpuni (§ 343). KKS § 74 ja 744 ettenähtud kautsjoni puudumisel jätab kohtu-uuri- (jaoskonnakohtunik) kaebuse käiguta, kuni

kautsjoni esitamiseni, sellest kaebajale teatades. Kautsjonita kaebuse esitamist ei loeta kriminaaljälitamise algatamiseks ja see ei katkesta ka aegumist. Kõigi lõivu-kautsjonite esitamisest on vabastatud riigi- ja omavalitsusasutised, isikud, kellele on antud vaesusõigus, ja maksujõuetuks tunnistatud võlgnikud. — § 343, 631 ja 869 ettenähtud kautsjonite maksimisest on vabastatud veel ka vahi all olevad kohtualused.

Lahtiseks on jäetud küsimus, kas lõivu-kautsjon tuleb võtta kaebajate, kaebuste või — erasüüdistusasjus — süüaluste arvu järgi. K. Matto raamatus „Kriminaalkohtupidamise seadus“ § 631 all on toodud *ex-Vene* Senati otsus (1871/1325), mille järgi kautsjon on nõutav kassatsioonkaebuste juurde mitte kaebuste arvu järgi, vaid kaebajate arvu järgi (lk. 285). Samale seisukohale on asunud ka meie Riigikohus oma otsuses 12. maist 1937. a. (toimik nr. 358) Liisi Hiobi erikaebuse asjas Viljandi Ringkonna kohtu määrusele, seletades, et kui mitme isiku poolt esitatakse ühine kassatsioonkaebus, siis sel juhul „on sisuliselt siiski tegemist mitme kassatsioonkaebusega“ ja KKS § 869 järgi on kautsjon nõutav iga kaebuse juurde. Toodud seisukoht on teoreetiliselt rakendatav ka teiste lõivu-kautsjonite suhtes, kuid vaadeldes vastavaid paragraafe loeme järgmist: § 77, 744: „kaebusele erasüüdistuseasjus tuleb juurde lisada kautsjon...“, § 343: „vaidlusele lisandatakse kautsjon...“, § 582, 830: „erasüüdistusasjus süüdistaja poolt esitatud appellatsioonikaebusele tuleb juurde lisada kautsjon...“, § 631, 869: „kassatsioonikaebusele lisandatakse kautsjon...“.

Toodud seadusetekstides kautsjoni nõudmine mitme isiku poolt ühiselt esitatud kaebuse pealt on jäetud otseselt lahendamata ning seepärast on täiesti kokkukõlas seaduse sõnastusega ka vastupidine seisukoht, nimelt, et lubatud kaebuste ühendamisel on ühiskaebuselt nõutav ainult üks kautsjon, sest vormiliselt (ning ka grammatiliselt) on sel juhul tegemist siiski üheainsa kaebusega.

Kui arvesse võtta, et kõnesolevad kautsjonid, nagu eespool juba öeldud, on sisuliselt teatavad kohtumaksud-lõivud, mis sisse seatud erandina § 728 väljendatud üldreeglit, et „kõik palved, seletused, kajad ja edasikaebused, samuti ka asjaajamine on kriminaalasjus lõivust ja tempelmaksust

vabad“, siis peab tunnistama, et nende kautsjonite kohta antud seaduse eeskirju võib tõlgendada ainult kitsendavalt — *interpretatio restrictiva*, sest „kohtupraktikas tunnustatud üldreegli järgi seadused, millistega kitsendatakse kellegi õigused, ei kuulu laiendavale tõlgitsemisele, vaid neid peab selgitama nende sõnastuse järgi“ — *ex-Vene* Senati otsused 1868/275, 503, 1870/1102 (M. Šramtšenko, Ustav Ugolovnogo Sudoproizvodstva, 1932. a., lk. 31). Näib aga, et nii *ex-Vene* Senat kui ka Riigikohus selles küsimuses on tõlgendanud vastavaid seaduse eeskirju just laiendavalt ning seepärast asunud ka teisele seisukohale.

Neil põhjustel arvan mina, et kui seadus ütleb, et „kautsjon lisandatakse kaebusele“, siis peab sellest nii aru saama, et kautsjon on nõutav teatava konkreetse kaebuse juurde, vaatamata kaebajate arvule või muudele asjaoludele. Analoogiline seisukoht *expressis verbis* on väljendatud kohtulõivu kohta tsiviilprotsessis — § 850: „Kohtulõivu summa nõudepalvetelt, apellatsioonkaebustelt ja kajadelt määratakse kindlaks nende palvete, kaebuste ning kajade arvu järgi, vaatamata isikute arvule, kes neid ühiselt esitavad.“

Toodud kaalutlustel tuleb edasi tunnustada, et kui kohtule esitatakse ühine kaebus mitme isiku poolt, kelledest vähemalt üks on seaduse järgi lõivu-kautsjoni maksmisest vabastatud, siis ei tule ka teiste käest kautsjonit nõuda. Teatavad raskused võivad küll tekkida seoses sellega, missuguste kaebuste ühendamine on üldse lubatud, eriti § 77 ja 744 ettenähtud juhtudel süüdistuse tõstmise juures, kuid selle küsimuse arutamine ei kuulu enam käesoleva artikli ülesannete hulka.

Üle minnes lõivu-kautsjonite tagasiandmise ning konfiskeerimise korra juurde, paneme tähele, et § 343, 631 ja 869 ettenähtud kautsjonid kaebuse (või vaidluse) tagajärjeta jätmise korral lähevad seaduse järgi riigi kasuks, kaebuse (või vaidluse) rahuldamise korral aga antakse selle esitajale tagasi. Erasüüdistuse asjus süüdistajalt nõutud kautsjonid antakse temale tagasi ainult süüaluse süüdimõistmise, apellatsioonkaebuse rahuldamise, samuti ka kriminaaljälitamise lõpetamise korral § 17 p. 1 ja 18 toodud põhjustel ja

KrS § 69 p. 2 tähendatud aegumise tõttu, kuna need süüaluse õigeksmõistmise, apellatsioonkaebuse tagajärjeta jätmise, samuti ka muudel põhjustel kriminaaljälitamise lõpetamise korral riigi kasuks lähevad.

Kohtupraktises on tekkinud küsimus, kas neil juhtudel on mõeldud ainult seadusjõusse astunud kohtuotsused või määrused, või samasugune jõud kautsjoni suhtes on välja kuulutatud otsustel, mis pole aga veel seadusjõusse astunud.

Kautsjoni konfiskeerimiseks kahtlemata on vajalik seadusjõusse astunud kohtuotsus või määrus, sest järgmine kohtuaste võib veel kaebuse rahuldada või määruse tühistada ning sel juhul oleks kautsjoni konfiskeerimine täiesti põhjendamata ning kaebaja suhtes ilmsesti ülekohtune. Küsitav aga on, kas kautsjoni tagasiandmise juures ka tingimata on vaja oodata sellekohase kohtuotsuse seadusjõusse astumist.

Näib, et vastus sellele küsimusele peaks olema eitav ja nimelt järgmistel kaalutlustel. Lõivu-kautsjonite peaesmärgiks on tõkendada põhjendamata kaebuste esitamist ning süüdistuse tõstmist (K. Matto, lk. 88, 285 jt.). Kui kaebus aga on kohtu poolt kas või osaliselt rahuldatud, või kui vähemalt üks süüalune mitmetest on süüdi mõistetud, — siis ei saa enam rääkida „põhjendamata“ kaebusest või süüdistusest ja järelikult kaebaja on seaduse järgi õigustatud oma kautsjonit tagasi saama. Samuti ei ole alust teha kaebajat vastutavaks protsessi edaspidise käigu eest, sest tema kaebus on kohtu poolt kord juba tunnistatud põhjendatuks, ja ainult viimane moment peab olema oluline. See seisukoht on täiesti kokkukõlas ka eespool ülesseatud nõudmisega erandlike eeskirjade kitsendava tõlgendamise kohta — *interpretatio restrictiva* —, sest seadus ei maini kuski, et kautsjon antakse tagasi alles pärast sellekohase kohtuotsuse seadusjõusse astumist, seletada seadust aga laiendavalt ei ole õige varem-toodud kaalutlustel.

Analoogiline põhimõte on läbi viidud ka § 687 tõkkeabinõuna määratava kautsjoni vabastamise kohta süüaluse süüdimõistmise, kriminaaljälitamise lõpetamise ning karistuse kandmisest tingimisi vabastamise korral, kus ühel ajal kohturesolutsiooni kuulutamise muudetakse ära ka kohtualuse vastu tarvitusele võetud tõkkeabinõu.

Vaatame edasi, mis juhtub erasüüdistuse asjus võetava kautsjoniga poolte leppimise korral. Siin võib eristada kaht juhtu: leppimine enne kohtuotsuse väljakuulutamist ja leppimine pärast kohtuotsuse väljakuulutamist, kuid enne selle seadusjõusse astumist. Esimesel juhul kuulub kautsjon konfiskeerimisele, sest seaduses on eriti nimetatud, millal kautsjon tagasi antakse, kuna „muudel põhjustel kriminaaljälitamise lõpetamise korral riigi kasuks läheb“ — § 77, 744, 582, 830. *De lege lata* ei ärata see küsimus kahtlust, kuid *de lege ferenda* võib öelda, et mainitud seaduse seisukoht ei ole küllaldaselt põhjendatud ega otstarbekohane. Allpool pöördume selle küsimuse juurde tagasi.

KKS § 5 järgi erasüüdistuse asjus pooltel „on õigus neid asju kuni kohtuotsuse seadusjõusse astumiseni lõpetada leppimise teel“. Eespool oleme juba asunud seisukohale, et kautsjoni tagasiandmise juures ei ole nõutav sellekohase otsuse (või määruse) seadusjõusse astumine. Järelikult võib erasüüdistaja sel juhul peale süüdimõistva kohtuotsuse väljakuulutamist võtta kautsjoni välja ja alles siis leppida süüalusega. § 5 põhjal tuleb asi ära lõpetada, kuid kautsjoni konfiskeerimine osutub juba võimatuks. Seepärast ei oleks järjekindel konfiskeerida käesoleval juhul kautsjonit, mis poolte leppimise ajaks on ainult juhuslikult jäänud veel kohtu korraldusse.

Kuid siin tekib veel väga omapärane olukord: lepivad pooled enne asja otsustamist, siis kaotab erasüüdistaja makstud kautsjoni, laseb ta aga asja otsustada ja selle järel lepib kohtualusega, siis antakse kautsjon temale tagasi.

De lege ferenda ei saa kautsjoni kaotust poolte leppimise korral enne asja otsustamist pidada õigeks ega otstarbekohaseks. Nagu kohtupraktis näitab, takistab see tunduvalt poolte leppimist, kuid seadus ise käsib, et „erasüüdistuse asjus süüteost kannatanu poolt otseselt või politsei kaudu esitatud kaebuse põhjal kutsub kohtu-uuri ja pooled välja lepitamiseks“ (§ 77), ja edasi, et „asjus, mida võib lõpetada poolte leppimise teel, peab jaoskonnakohtunik katsuma pooli lepitada, kui nad on ilmunud, ja võib ainult lepituskatse nurjumisel asuda otsust tegema“ (§ 807).

Ei ole usutav, et vastaks seadusandja tahtele kautsjoni konfiskeerimisega raskendada poolte leppimist ehk, teiste

sõnadega, soodustada kohtuotsuste tegemist asjus, kus need otsused hiljemini täitmata jäetakse. Kui see aga nii on, siis leidub toodud seaduse eeskirjades teatav vastuolu, mille kõrvaldamist tuleb väga tõsiselt soovida.

Teisest küljest kautsjoni konfiskeerimine poolte leppimise korral ei ole õige ka sisuliselt, sest leppimine leiab aset tihti täiesti põhjendatud süüdistuse korral, kui kohtualune suudab mõnel teisel teel rahuldada erasüüdistajat, et pääseda karistusest; seaduse mõtte järgi aga kautsjoni kaotus peaks ähvardama erasüüdistajat ainult põhjendamata kaebuste esitamise eest.

Kautsjoni tagasiandmist enne asja otsustamist õigustaks täiel määral ka selle kautsjoni lõivu iseloom, sest tõmmates paralleeli tsiviilprotsessi normidega, leiame sealt § 200^e üldreegli, et „esitatud lõiv ja maksud tagastatakse pooltele, kui nad lepivad enne asja otsustamist“ ja „kui kohtukäija, enne kui tema palvele antud käik, palub seda jätta läbi vaatamata.“ Mispärast leppimine kriminaalasjus on tehtud raskest kui tsiviilasjus, see jääb arusaamatuks.

Ettetoodut kokku võttes võib üles seada järgmised teesid.

1) Kautsjoni võib sisse maksta kohustatu eest kõigil juhtudel ka kolmas isik oma nimel.

2) KKS § 597, 631 p. 2 ja 866 ettenähtud kautsjonite tagastamise ning konfiskeerimise korra kohta peavad üldiselt kehtima samad eeskirjad, mis kehtivad tõkkeabinõukautsjoni kohta (§ 210 jj.).

3) Lõivu-kautsjon tuleb võtta kaebuselt, avalduselt või vaidluselt, vaatamata isikute arvule, kes neid ühiselt esitavad, või hoolimata muudest asjaoludest, kui sisuliselt säärane kaebuste ühendamise on seaduse järgi lubatud.

4) Erasüüdistuse asjus võetavad kautsjonid süüaluse süüdimõistmise, apellatsioonkaebuse rahuldamise, samuti ka kriminaaljälitamise lõpetamise korral § 17 p. 1 ja 18 toodud põhjustel ja KrS § 69 p. 2 ettenähtud aegumise tõttu kuuluvad tagasiandmisele kohe peale sellekohase kohtuotsuse (määruse) väljakuulutamist.

5) Kautsjonite konfiskeerimine ja riigi kasuks arvamine võivad toimuda alles pärast sellekohase kohtuotsuse (määruse) seadusjõusse astumist.

6) Lõivu-kautsjonid üldiselt ja erasüüdistuse asjus ettenähtud kautsjonid eriti ei ole kokkukõlas kehtiva kriminaalkohtupidamise põhimõtetega ning peaksid kuuluma kaotamisele.

7) Niikaua kui lõivu-kautsjonid ei ole veel kaotatud, peaksid need kuuluma tagasiandmisele ühistel alustel kohtulõivuga tsiviilprotsessis (TKS § 200⁶).

Kohtud 1936. aastal.

1. Kohtute koosseis.

Kohtunikude üldarv oli 1936. aastal 169: kollegiaalkohtutes töötas 87 kohtunikku, üksikkohtunikke oli 82.

Riigikohus töötas 14-liikmelises koosseisus: esimees, abiesimees, kolm osakonna esimeest ja 9 kohtuliiget; osakondades peale osakonna esimehe kriminaalosalakonnas 2 liiget, tsiviilosalakonnas 4 liiget ja administratiivosakonnas abiesimees ja 3 liiget.

Kohtukoda töötas samuti 14-liikmelises koosseisus: vanem esimees, osakonna esimees ja 12 kohtuliiget. Nendest töötasid kriminaalosalakonnas vanem esimees ja 5 kohtuliiget ning tsiviilosalakonnas esimees ja 7 kohtuliiget.

Ringkonnakohtud töötasid 57 kohtunikuga: peale esimeeste oli Tallinna ringkonnakohtul 3 abiesimeest ja 15 liiget, Tartu ringkonnakohtul 3 abiesimeest ja 14 liiget, Rakvere ringkonnakohtul 1 abiesimees ja 8 kohtuliiget ja Viljandi ringkonnakohtul samuti 1 abiesimees ja 8 kohtuliiget.

Kohtu-uurijaid oli ametis 21, nimelt 1 eriti tähtsate asjade, 1 tähtsamate asjade kohtu-uuri ja ning 19 kohtu-uuri jat, neist Tallinna ringkonnakohtu ringkonnas 6 (kusjuures aga peale nende ka veel Saaremaal 1. ja 2. jaoskonna ning Hiiumaa jaoskonnakohtunikud kohtu-uuri jate kohuseid täitsid), Tartu ringkonnakohtu ringkonnas 6, Rakvere ringkonnakohtu ringkonnas 4 ja Viljandi ringkonnakohtu ringkonnas 3.

Jaoskonnakohtunikke oli aruandeaastal 55, nimelt Tallinna ringkonnakohtu ringkonnas 18, Tartu ringkonnakohtu ringkonnas 19, Rakvere ringkonnakohtu ringkonnas 10 ja Viljandi ringkonnakohtu ringkonnas 8.

Lisajaoskonnakohtunikke oli ametis 4.

Sõjaringkonnakohtus töötas — esimees ja üks kohtunik — ning kohtu juures töötas 2 kohtu-uuri jat.

(Järg lk. 265.)

Riigikohtu administratiivosakonna

I astme toimetused	Asutised, kelle otsuste vastu kaebused antud	1. jaanuariks 1936. a. oli lõpetamata	1936. aastal tuli juurde	Kokku	Lõpetati 1936. aastal										Kokku	1. jaanuariks 1937. a. jäi lõpetamata
					rahuldati		jäeti tagajärjeta		jäeti läbi vaatamata		kõrvaldati läbivaatamiselt		pandi seisma			
					arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%		
1	Kohtuministeerium . . .	—	6	6	3	50,00	3	50,00	—	—	—	—	—	—	6	—
2	Vangimajade Valitsus . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
3	Siseministeerium	2	18	20	4	20,00	12	60,00	1	5,00	3	15,00	—	—	20	—
4	Politseiavalitsus	—	5	5	—	—	3	60,00	—	—	2	40,00	—	—	5	—
5	Teedeministeerium	—	4	4	2	50,00	1	25,00	1	25,00	—	—	—	—	4	—
6	Posti-telegr.-telef. valitsus	—	1	1	—	—	1	100,00	—	—	—	—	—	—	1	—
7	Veeteede valitsus	—	1	1	—	—	1	100,00	—	—	—	—	—	—	1	—
8	Haridus- ja Sotsiaalminist.	43	42	85	7	8,43	66	79,52	—	—	10	12,05	—	—	83	2
9	Haridusministeerium . . .	—	1	1	—	—	1	100,00	—	—	—	—	—	—	1	—
10	Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu	—	2	2	—	—	2	100,00	—	—	—	—	—	—	2	—
11	Sotsiaalministeerium . . .	—	58	58	2	7,41	11	40,74	1	3,70	13	48,15	—	—	27	31
12	Kindlustusnõukogu	1	13	14	2	18,18	8	72,73	1	9,09	—	—	—	—	11	3
13	Töökaitse ja Sotsiaalkindl. osak. direktor	1	—	1	—	—	1	100,00	—	—	—	—	—	—	1	—
14	Majandusministeerium . . .	2	9	11	3	42,86	4	57,14	—	—	—	—	—	—	7	4
15	Patendi-Apellatsioonikom.	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
16	Maksudevalitsus	3	17	20	3	16,67	14	77,78	1	5,55	—	—	—	—	18	2
17	Maksupeakomitee	115	242	357	47	19,75	181	76,05	8	3,36	2	0,84	—	—	238	119
18	Tollipeakomitee	3	10	13	4	30,77	8	61,54	—	—	1	7,69	—	—	13	—
19	Kaitseministeerium	1	8	9	1	11,11	8	88,89	—	—	—	—	—	—	9	—
20	Kaitseväet. Peakomisjon	6	17	23	3	15,00	13	65,00	—	—	4	20,00	—	—	20	3
21	Põllutööministeerium . . .	5	35	40	4	10,00	29	72,50	5	12,5	1	2,5	1	2,5	40	—
22	Maakorrald. Peakomisjon (planeerimise asjad)	2	46	48	5	10,42	40	83,33	2	4,17	1	2,08	—	—	48	—
23	Maakorrald. Peakomisjon (popsi asjad)	18	33	51	4	9,09	35	79,54	2	4,55	3	6,82	—	—	44	7
24	Keskveekomisjon	1	9	10	2	22,22	6	66,67	—	—	1	11,11	—	—	9	1
25	Tasumaksimise Peakom.	2	2	4	2	50,00	—	—	1	25,00	—	—	1	25,00	4	—
26	Hindamise Peakomisjon . .	—	1	1	—	—	1	100,00	—	—	—	—	—	—	1	—
27	Riigikontrolli nõukogu . . .	—	1	1	1	100,00	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
28	Ettekanded ja palved otsuste tühistam. kohta	—	4	4	—	—	2	66,67	1	33,33	—	—	—	—	3	1
29	Mitmesugused asutised . . .	—	2	2	—	—	—	—	—	—	2	100,00	—	—	2	—
Kokku		205	590	795	99	15,99	451	72,86	24	3,88	43	6,95	2	0,32	619	176

Kokkuvõte:

1. jaanuaril 1936. a. oli lõpetamata:	Neist lõpetati 1936. aastal:
I astme asju 205	I astme asju 619 ehk 77,86%
II " " 66	II " " 235 " 85,76%
	854 ehk 79,89%
1936. a. tuli juurde:	1. jaanuariks 1937 jäi lõpetamata:
I astme asju 590	I astme asju 176 ehk 22,13%
II " " 208	II " " 39 " 14,24%
Kõik kokku $\frac{205 + 590}{795} + \frac{66 + 208}{274} = 1069$	215 ehk 20,11%

Avalikke istungeid oli 57. Korraldavaid koosolekuid 73. Korraldavatel koosolekutel lahendati kokku 900 küsimust.

1936. a. tegevuse aruanne.

	II astme asjad	Kohtuasutised, kelle otsuste peale revisjonkaeb. antud	1. jaanuaril 1936. a. oli lõpetamata	1936. aastal tuli juurde	Kokku	Lõpetati 1936. aastal										Kokku	1. jaanuariks 1937 jää lõpetamata
						rahuldati		jäeti taga- järgjeta		jäeti läbi vaatamata		kõrvaldati lõpivaata- miselt		Kokku			
						arv	%	arv	%	arv	%	arv	%				
1	Tallinna Ringkonnakohus . .	12	36	48	15	34,09	26	59,09	1	2,28	2	4,54	44	4			
2	" 1. jaoskonnakohtunik	1	—	1	—	—	1	100,00	—	—	—	—	1	—			
3	" 7.	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1			
4	" 9.	1	1	2	1	50,00	1	50,00	—	—	—	—	2	—			
5	" 10.	—	2	2	—	—	2	100,00	—	—	—	—	2	—			
6	Raasiku jaoskonnakohtunik .	1	5	6	3	50,00	2	33,33	—	—	1	16,67	6	—			
7	Rapla "	1	—	1	—	—	1	100,00	—	—	—	—	1	—			
8	Haapsalu "	1	1	2	2	100,00	—	—	—	—	—	—	2	—			
9	Lihula "	—	3	3	1	50,00	1	50,00	—	—	—	—	2	1			
10	Keila "	1	1	2	1	50,00	1	50,00	—	—	—	—	2	—			
11	Saaremaa 1.	3	2	5	3	60,00	2	40,00	—	—	—	—	5	—			
12	" 2.	1	—	1	1	100,00	—	—	—	—	—	—	1	—			
13	Hiumaa "	—	15	15	13	92,86	1	7,14	—	—	—	—	14	1			
14	Tartu Ringkonnakohus . . .	8	19	27	5	20,00	19	76,00	1	4,00	—	—	25	2			
15	" 4. jaoskonnakohtunik .	—	1	1	1	100,00	—	—	—	—	—	—	1	—			
16	" 5.	2	7	9	3	42,86	4	57,14	—	—	—	—	7	2			
17	" 6.	—	4	4	2	100,00	—	—	—	—	—	—	2	2			
18	Mustvee "	1	—	1	1	100,00	—	—	—	—	—	—	1	—			
19	Elva "	2	9	11	2	22,22	7	77,78	—	—	—	—	9	2			
20	Jõgeva "	2	5	7	—	—	6	100,00	—	—	—	—	6	1			
21	Otepää "	1	7	8	1	14,28	5	71,43	—	—	1	14,29	7	1			
22	Võru 1.	—	3	3	—	—	3	100,00	—	—	—	—	3	—			
23	" 2.	2	5	7	4	66,67	2	33,33	—	—	—	—	6	1			
24	" 3.	—	1	1	1	100,00	—	—	—	—	—	—	1	—			
25	Petseri 2.	1	2	3	1	50,00	1	50,00	—	—	—	—	2	1			
26	" 3.	2	2	4	—	—	2	100,00	—	—	—	—	3	1			
27	Rakvere Ringkonnakohus . .	4	13	17	1	6,67	14	93,33	—	—	—	—	15	2			
28	" 1. jaoskonnakohtunik	2	—	2	—	—	2	100,00	—	—	—	—	2	—			
29	" 2.	—	3	3	—	—	1	100,00	—	—	—	—	1	2			
30	Jõhvi "	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—			
31	Tapa "	—	1	1	1	100,00	—	—	—	—	—	—	1	—			
32	Järva-Jaani "	1	1	2	—	—	2	100,00	—	—	—	—	2	—			
33	Väike-Maarja "	1	2	3	2	66,67	1	33,33	—	—	—	—	3	—			
34	Narva 1.	1	1	2	—	—	1	50,00	1	50,00	—	—	2	—			
35	" 2.	1	6	7	—	—	1	100,00	—	—	—	—	1	6			
36	Lüganuse "	1	—	1	—	—	1	100,00	—	—	—	—	1	—			
37	Paide "	—	1	1	—	—	1	100,00	—	—	—	—	1	—			
38	Viljandi Ringkonnakohus . .	—	21	21	7	41,18	9	52,94	—	—	1	5,88	17	4			
39	" 1. jaoskonnakohtunik.	—	1	1	—	—	1	100,00	—	—	—	—	1	—			
40	" 2.	2	2	4	—	—	4	100,00	—	—	—	—	4	—			
41	Pärnu 1.	—	2	2	1	100,00	—	—	—	—	—	—	1	1			
42	" 2.	2	3	5	2	40,00	3	60,00	—	—	—	—	5	—			
43	" 3.	4	3	7	1	14,29	6	85,71	—	—	—	—	7	—			
44	Mõisaküla "	1	13	14	4	36,36	6	54,55	—	—	1	9,09	11	3			
45	Suure-Jaani "	2	1	3	1	33,33	2	66,67	—	—	—	—	3	—			
46	Põltsamaa "	1	1	2	1	50,00	1	50,00	—	—	—	—	2	—			
Kokku			66	208	274	82	34,89	144	61,28	3	1,28	6	2,55	235	39		

Riigikohtu tsiviilosakonna

	1. jaanuariks 1936. a. oli otsustamata asju	1936. a. jooksul juurde tulnud asju	K o k k u	Otsustatud asjade arv 1936. a.			1. jaanuariks 1937. a. jäi otsustamata asju
				Tagajärjeta jäetud	Kaebused rahuldatud (otsused tühistatud)	K o k k u	
Kohtukoda	295	351	648	304	93	399	249
Kohtukoja mitmesugused asjad . .	—	2		2	—		
Tallinna Ringkonnakohus	249	222	471	240	102	342	129
Tartu	176	190	366	225	55	280	86
Viljandi	128	166	294	159	51	210	84
Rakvere	67	101	168	72	28	100	68
Ringkonnakohtute mitmesug. asjad	—	11	11	10	1	11	—
Kokku	915	1043	1958	1012	330	1342	616

Riigikohtu kriminaalosakonna

	Otsustamata asjade arv		K o k k u	Otsustatud asjade arv 1936. aastal												
	1. jaan. 1936. a.	Juurde tulnud asjade arv 1936. a.		Tagajärjeta jäetud	Otsused muudetud või tühistatud	KKS § 637 põhjal läbi vaatamiselt kõrvaldatud	Teistel põhjustel läbi vaatamata jäetud	Erikaebused tagajärjeta jäetud	Erikaebused rahuldatud	Erikaebused läbi vaatamata jäetud	Ettepanekud tagajärjeta jäetud	Ettepanekud rahuldatud	Kaebused tagajärjeta jäetud	Kaebused rahuldatud	Kaebused läbi vaatamata jäetud	K o k k u
Kohtukoda	12	139	151	106	11	1	4	12	—	—	—	—	—	—	—	137
Tallinna Ringkk. . .	15	175	190	111	29	—	5	7	—	2	—	—	—	—	—	155
Tartu	5	133	138	86	10	3	1	5	1	1	—	—	—	—	—	107
Rakvere	5	78	83	43	14	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	67
Viljandi	8	103	111	76	9	—	1	10	1	2	—	—	—	1	—	100
Sõjaringk.-kohus . .	1	28	29	26	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	29
Distsiplinaarasjad	—	3	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Riigikohtus II ins.	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Asja uuend. palved	4	58	62	43	—	—	1	—	—	—	2	7	—	—	—	53
Kokku	50	718	768	493	75	4	14	43	2	5	2	7	3	1	2	651

1936. a. tegevuse aruanne.

Otsustamata asjade arv 1. jaan. 1937. a.	Kohtuistungite arv	Korraldavate koosole- kute arv	Korr. koosolekutel otsustatud küsimuste arv	Otsustatud asjade arvust %			
				Tagajärjeta jäetud	Otsused muudetud või tühistatud ja kaeb. rahuldatud	KKS § 637 põhjal labivaatamiselt korvaldatud	Teistel põhjustel läbi vaatamata jäetud
14				89,05	8,02	0,73	2,20
35				76,13	18,71	—	5,16
31				85,05	10,28	2,81	1,86
16				77,61	20,90	—	1,49
11				87,00	10,00	—	3,00
—				89,66	3,45	—	6,89
—				66,67	33,33	—	—
1				—	—	—	—
9				84,90	13,21	—	1,89
117	38	46	769	83,10	13,06	0,61	3,23

1936. a. tegevuse aruanne.

Asjade nõudehinna üldsumma kr.	Asjad, milles nõuded hindamata	Otsustamata asjade nõudehind kr.	Otsustamata asjad, milles nõuded hindamata	Kohtuistungite arv	Korraldaval koosolekul		Otsustatud asjadest % %		
					Läbiarutatud küsimusi	Koosolekute arv	Tagajärjeta jäetud	Kaebused rahul- datud (otsused tühistatud)	
} 1 144 803,44	94	753 184,06	45	66	1349	44	76,70	23,30	
	1	—	—				70,18	29,82	
	232 984,08	51	114 502,46				11	80,36	19,64
	167 092,66	25	49 863,20				8	75,71	24,29
	138 630,18	21	46 290,20				11	72,00	28,00
	62 991,87	27	32 917,66				11	90,91	9,09
832,50	9	—	—						
1 747 334,73	228	996 757,58	86	66	1349	44	75,41	24,59	

Riigikohtu üldkoogu 1936. a. tegevuse aruanne.

Asjade liigid	Lõpetamata asjade arv 1. jaan. 1936. a.		Juurde tulnud asju 1936. a.		Kokku		Otsustatud asjade arv 1936. aastal							Lõpetamata asjade arv 1. jaan. 1937. a.		Korraldavate istungite arv		Neil istungitel arutatud küsimuste arv	
							Kaebused, protestid ja palved tagajärjeta jätetud	Otsused või määrused muudetud või tühistatud	Kaebused ja seletuse- pärimised läbi vaa- tamata jätetud	Asjatoimetused lõpetatud	Seletusi antud	Teistele kohtuasutis- tele üle antud	Kokku						
1. Disziplinaarasjad	1	5	6	2	—	1	—	1	—	—	3	6	—	—	—	—	—		
2. Valve korras antud kaebused ja protestid:																			
a) Riigikohtu otsuste ja mää- ruste peale	—	8	8	1	—	7	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—		
b) Kohtukoja otsuste ja mää- ruste peale	1	28	29	18	4	6	—	—	—	—	—	28	1	—	—	—	—		
d) Tallinna Ringkk. otsuste ja määruste peale	2	14	16	5	4	5	—	—	—	1	1	16	—	—	—	—	—		
e) Tartu Ringkk. otsuste ja määruste peale	—	9	9	4	—	4	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—		
f) Rakvere Ringkk. otsuste ja määruste peale	—	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—		
g) Viljandi Ringkk. otsuste ja määruste peale	—	7	7	4	—	3	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—		
h) Jaostonnakohtunikkrude otsuste peale	—	7	7	3	—	4	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—		
3. Seletuse pärimised: Riigikohtu esimehelt	1	2	3	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	—	—	—	—		
4. Maade sundvõr. asjad	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—		
5. Mõnesugused asjad	—	5	5	2	1	1	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—		
Kokku	5	88	93	40	10	31	2	3	4	90	3	36	171						

Aruanne tsiviilasjade liikumise üle 1936. a. Kohtukojas.

Otsustamata 1. jaan. 1936. a.	Juurde tulnud aruandeaastal	Kokku aruande- aastal	Apellatsiooniasjad			Eraasjad		Üldse otsustatud asju	Edasi kaevatud kass. korras	Otsustamata 1. jaan. 1937. a.
			Kinnitatud otsuseid	Osaliselt muu- detud otsuseid	Tühistatud otsuseid	Erakaebusi rahuldatud	Erakaebusi rahuldamata			
466	1060	1526	450	78	143	102	353	1126	326	400

2. Kohtute tegevus.

Kohtute tegevus, välja arvatud sõjaväekohtud, kujunes 1936. aastal, võrreldes 1935. aastaga, arvudes järgmiselt:

Kohtuasju oli 1936. aastal:

	Lahendamata 1935. a.	Juurdetulek 1936. a. (sulgudes 1935. a.)	Kokku
Riigikohtus	1241	2647 (3007)	3888 (4182)
Kohtukojas	968	1816 (1883)	2784 (2385)
Ringkk. I aste	5254	8407 (8998)	13661 (15502)
„ II „	3790	9523 (10874)	13313 (15167)
Kohtu-uuriail	379	3160 (3119)	3539 (4)70)
Jaoskonnakohtunikel	5678	101599 (100572)	107277 (103640)
Kokku	17310	127152 (128453)	144462 (148446)

Kohtuasju lahendati	1935. a.	1936. a.
Riigikohtus	2941	2937
Kohtukojas	1917	1936
Ringkonnakohtutes I astme kohtuna	10248	9397
„ II „ „	11377	10785
Kohtu-uuriijate poolt	3691	3146
Jaoskonnakohtunikkude poolt	100962	100920
Kokku	131136	129121

Jäi lahendamata 1936. a. asju:

Riigikohtus	951
Kohtukojas	848
Ringkonnakohtutes I astme kohtuna	4264
„ II „ „	2528
Kohtu-uuriijail	393
Jaoskonnakohtunikel	6357

Kokku 15341

(Järg lk. 268.)

Aruanne kriminaalasjade liikumise

Kokku			Apellatsiooniasjad												
Üldse otsustamata asju 1. jaan. 1936. a.	Üldse juurde tulnud asju 1936. a.	Kokku asju 1936. a.	Üldse otsustatud asju 1936. a.	Üldse otsustamata asju 1. jaan. 1937. a.	Otsustamata asju 1. jaan. 1936. a.	Juurde tulnud asju 1936. a.	Kinnitatud otsuseid	Osaliselt muudetud otsuseid	Õigeksmõistvaid otsuseid	Kokkuleppel lõpetatud asju	Asju, milles ap-kaebus jäetud läbi vaatamata	KKS§1,17 ja KRS§69 põhjal lõpet. asju	Otsustatud asju 1936. a.	Otsustamata asju 1. jaan. 1937. a.	Edasi kaevatud kassatsioonikorras
502	756	1258	810	448	497	572	344	72	37	6	152	16	627	442	130

Aruanne tsiviil- ja administratiivasjade liikumise üle

Kohtuasutiste nimetus	Otsustamata 1936. aastaks	Juurde tulnud 1936. a.					Kokku asju 1936. a.	Otsustatud 1936. a.					
		Nõude korras	Täite korras	Hoiu korras	Erakaebustes	Kokku		Nõude korras	Täite korras	Hoiu korras	Erakaebustes ja eratoimetustes	Leppimise teel otsustatud asju	Asjatoimetusi lõpetatud
Tallinna Ringkk.	1753	1063	203	807	118	2191	3944	825	203	718	98	11	347
Tartu	1633	858	120	756	85	1819	3452	699	120	518	81	13	1105
Rakvere	984	439	48	782	23	1292	2276	333	47	689	16	21	336
Viljandi	435	464	87	437	2	990	1425	351	87	368	3	14	241
Kokku	4805	2824	458	2782	228	6292	11097	2208	457	2293	198	59	2029

Aruanne kriminaalasjade liikumise üle

Kohtuasutiste nimetus	Otsustamata 1936. a.-ks				Juurde tulnud 1936. a.				Kokku asju 1936. a.	Kriminaal-asjadest alguse saanud		Istungite arv			
	Asjade arv	Nendes oli kohtualuseid		Asjade arv	Nendes oli kohtualuseid		Süüdistus-aktide järgi	Erakaebuse korras		Korraldavaid koosolekuid	Kohtuistungeid				
		Vabaduses	Vahi all		Vabaduses	Vahi all									
Mehi	Naisi	Mehi	Naisi	Mehi	Naisi	Mehi	Naisi								
Tallinna Ringkk.	200	159	32	81	7	742	409	96	439	28	942	927	15	256	183
Tartu	68	42	13	45	4	582	351	110	393	39	650	636	14	223	158
Rakvere	23	26	2	10	1	362	198	54	214	24	385	334	8	63	96
Viljandi	51	38	10	19	1	217	141	24	79	13	268	195	5	131	92
Kokku	342	265	57	155	13	1903	1099	284	1125	104	2245	2092	42	673	529

üle 1936. a. Kohtukojas.

Eraasjad							Kaebasjad süüdistusakti vastu ja kriminaaljälitamise lõpetamise või peatamise üle							
Otsustamata asju 1. jaan. 1936. a.	Juurde tulnud asju 1936. aastal	Erakaebusi rahuldatud	Erakaebusi tagajärjeta jäetud	Üldkogule üle antud	Muid eraasju otsustatud	Üldse otsustatud 1936. aastal	Otsustamata asju 1. jaan. 1937. a.	Otsustamata asju 1. jaan. 1936. a.	Juurde tulnud asju 1936. aastal	Rahuldatud kaebusi	Tagajärjeta jäetud kaebusi	Läbi vaatamata jäetud kaebusi	Otsustatud asju	Otsustamata asju 1. jaan. 1937. a.
3	79	5	37	—	40	82	—	2	105	22	64	15	101	6

ringkonnakohtutes kui I astme kohtutes 1936. a.

Kokku otsustatud ja lõpetatud asju	Otsustamata 1937. aastaks	1936. a. otsustatud asju				Kaebusi antud esitamiseks Kohtukotta			Administratiivasjad					
		Eraotsustega	Kohtuotsustega			Nõudjate poolt	Kostjate poolt	Erakaebusi	Otsustamata 1936. a.	Juurde tulnud 1936. a.	Kokku asju 1936. a.	Otsustatud 1936. a.	Otsustamata 1937. a.	Kaebusi antud kõrg. koht.
			Kõigi nõudmistega rahuldamisega	Nõudmistega osal. rahuldamisega	Nõudm. tagasi- liikumisega									
2202	1742	1174	807	46	175	85	57	120	55	50	105	56	49	22
2536	916	1717	607	32	130	80	75	81	33	102	135	117	18	16
1442	834	1062	285	41	54	30	29	117	12	22	34	31	3	—
1064	361	626	311	47	80	47	35	41	7	38	45	37	8	18
7244	3853	4579	2010	216	439	242	196	359	107	212	319	241	78	66

ringkonnakohtutes kui I astme kohtutes 1936. a.

Toimetuses olnud asjadest on 1936. a. otsustatud	Asjade arv, milles kaebused järgnenud		Otsustamata 1937. aastaks						Otsustamata jäänud asjades vältas toimetuses			
	Apellatsioon-kaebused	Erakaebused	Asjade arv	Nendes oli kohtualuseid				3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	üle 1 aasta	
				Vabaduses		Vahi all						
				Mehi	Naisi	Mehi	Naisi					
792	205	6	150	89	14	69	12	146	4	—	—	
565	146	6	85	57	21	41	14	84	1	—	—	
340	69	1	45	35	13	28	3	43	1	1	—	
215	36	1	53	46	5	10	3	43	5	—	5	
1912	456	14	333	227	53	148	32	316	11	1	5	

Aruanne tsiviilasjade liikumise üle ringkonnakohtutes

Kohtuasutiste nimetus	Otsustamata 1936. a-ks	Juurde tulnud 1936. a.	Kokku oli asju 1936. a.	Otsustatud			
				Apellatsiooniasju			
				Edasi-kaevatud otsuseid kinnitatud	Edasikaevatud otsuseid muudetud või tühistatud	Lõpetatud	Kokku
Tallinna Ringkk. . .	1080	1797	2877	671	437	182	1290
Tartu " . . .	670	1753	2423	706	514	204	1424
Rakvere " . . .	238	768	1006	315	219	74	608
Viljandi " . . .	248	880	1128	291	246	62	599
Kokku	2236	5198	7434	1983	1416	522	3921

Aruanne kriminaalasjade liikumise üle ringkonnakohtutes

Kohtuasutiste nimetus	Otsustamata 1936. a-ks	Juurde tulnud 1936. a.	Kokku asju 1936. a.	Otsustatud 1936. aastal										
				Apellatsiooniasju				Eraasju		Kassatsiooniasju				
				I astme kohtu otsused kinnitatud	I astme kohtu otsused tühistatud või muudetud	Lõpetatud	K o k k u	Rahuldatud	Rahuldamata	Kinnitatud	Tühistatud	Lõpetatud	Kokku era- ja kassatsiooniasju	Seismapandud asju
Tallinna Ringkk. .	423	1499	1922	802	364	202	1368	35	66	56	10	1	168	18
Tartu " . . .	621	1294	1915	1076	476	84	1636	20	21	54	22	1	118	1
Rakvere " . . .	300	803	1103	553	195	100	848	16	24	27	12	1	80	1
Viljandi " . . .	210	729	939	485	153	36	674	33	32	19	31	—	115	—
Kokku	1554	4825	5879	2916	1188	522	4526	104	143	156	75	3	481	20

Nii on 1936. a. lahendatud ja lõpetatud 129 121 asja, s. o. üldarvust 89,39%, ja jäi lahendamata 15 341 asja ehk 10,61% (1935. a. lahendati 131 136 asja ehk 83,34% ja jäi lahendamata 17 310 asja ehk 11,66%).

Üksikute kohtute tegevust 1936. a. näitavad järgmised arvud, kusjuures võrdluseks on sulgudes toodud arvud eelmise, s. o. 1935. a. kohta:

Riigikohtus oli lahendada asju 3888 (4182), neist lahendati 2937 asja ehk 75,54% (2941 asja ehk 70,33%), nii et 14 kohtunikku arvestades langeb ühe kohtuniku kohta 209 lahendatud asja (210). Lahendamata jäi asju 951 ehk 24,46% (1241 ehk 29,67%). Üldkogus lahendati 90 asja (83) ja peale selle veel 171 mitmesugust küsimust (231). Tsiviilosakonnas 5 kohtunikuga lahendati 1342 asja (1133). Kriminaalosakonnas 3 kohtunikuga lahendati 651 (820) asja, nende hulgas 29 (22) Sõjaringkonnakohtu otsuste

kui II astme kohtutes 1936. aastal.

1936. aastal						
Era asju		Muid asju	Seisma pandud asju	Kõik kokku	Asjade arv, milles on edasi kaevatud kassatsiooni-kohtusse	Otsustamata 1937. aastaks
Rahuldatud	Rahuldamata					
470	143	—	40	1943	188	934
362	125	—	71	1982	177	441
126	102	—	32	868	104	138
232	109	3	16	959	165	169
1190	479	3	159	5752	634	1682

kui II astme kohtutes 1936. aastal.

Muid asju	Kõik otsustatud asju	Otsustatud asjades vältas toimetus				Otsustamata 1937. a-ks	Asjade arv, milles on antud kass.-kaebused		Kohtualuste arv						
		3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	üle 1 aasta		Kaebused	Protestid	Kelle kohta II astme kohtu otsused on seadusjõusse astunud			Seismapandud asjus	Kõik kokku	Stüdimõistetud kohtualustest alaealisi 10—17 a. vanaduses	
									Stüüdi mõistetud	Õigeks mõistetud	Kohtu alt vabastatud				
—	1554	470	717	360	7	368	165	5	1103	445	71	18	1637	11	
—	1755	1508	168	81	3	160	126	5	1351	469	108	1	1929	—	
6	935	312	396	211	16	168	71	3	710	204	59	1	974	6	
—	789	593	121	56	19	150	90	—	518	202	46	—	766	7	
6	5033	2878	1402	708	45	846	452	13	3682	1320	284	20	5306	24	

peale esitatud kaebust. Administratiivosakonnas 5 kohtunikuga lahendati 854 asja (905). Peale selle lahendati Üldkogu ja osakondade korraldavalteel koosolekul kokku 3189 mitmesugust küsimust (3132).

Kohtukojas oli asju 2784 (2885). Nendest lahendati 1936 (1917) ehk 69,54% (66,45%); Kriminaalosalakonnas 6 kohtunikuga 810 ja Tsiivilosalakonnas 8 kohtunikuga 1126 asja, nii et keskmiselt ühe kohtuniku kohta langeb 138 (137) asja. Lahendamata jäi asju 848 ehk 30,46% (968 ehk 33,55%).

Ringkonnakohtutes oli toimetada, esimese ja teise astme asjad kokku arvatud, 26 974 asja (30 669). Neist lahendati 20 182 ehk 74,84% ja jäi lahendamata 6792 ehk 25,18%. (Eelmisel aastal lahendati 21 625 ehk 70,51% ja jäi lahendamata 9044 ehk 29,49%.)

Ringkonnakohtutes I astme kohtutena oli toimetusel 13 661 asja, neist lahendati 9397 asja ehk 68,79%, nimelt 7244 tsiivil- (nende (Järg lk. 272.)

Aruanne tsiviil- ja administratiivasjade liikumise üle jaoskonna-

Jaoskonna nimetus	Otsustamata 1936. a-ks	Juurde tulnud 1936. aastal										
		Nõudeasju					Toimetatavaid hoiu korras	Toimetatavaid sünd- täite korras aktide järgi	Tõendite kindlustamine	Nõudmistele eel- kindlustamine	Muid	Kokku
		Räkitud või kaota- tud omandiõiguse järeleseedmine	Kohustused, mis- tahes põhjustel tekkinud	Muid	Kokku							
Tallinna 1. jsk. . .	60	—	1086	63	1149	81	831	—	2	14	2077	
" 2. " . . .	12	—	1149	46	1195	14	407	2	4	24	1646	
" 3. " . . .	52	23	699	20	742	31	469	3	4	139	1388	
" 4. " . . .	95	—	880	47	936	84	446	3	6	129	1606	
" 5. " . . .	68	1	963	—	964	95	614	2	4	88	1767	
" 6. " . . .	48	—	692	—	692	49	350	—	—	88	1179	
" 7. " . . .	14	—	957	96	1053	24	573	2	9	—	1661	
" 8. " . . .	12	—	292	29	321	19	168	3	2	19	532	
" 9. " . . .	47	20	1386	18	1424	87	432	3	2	70	2018	
" 10. " . . .	34	—	209	160	369	57	131	1	2	18	578	
Raasiku " . . .	221	8	276	21	305	220	116	1	1	37	680	
Keila " . . .	104	2	180	63	245	327	49	1	2	8	632	
Rapla " . . .	107	7	282	11	300	115	143	2	5	107	672	
Lihula " . . .	69	19	310	46	375	233	110	1	8	15	742	
Haapsalu " . . .	85	7	214	73	294	202	83	—	2	12	593	
Hiumaa " . . .	62	3	91	35	129	134	71	3	10	3	350	
Saaremaa 1. " . . .	90	5	280	14	299	96	156	1	20	76	648	
" 2. " . . .	89	8	262	5	275	183	41	3	5	69	576	
Kokku	1269	103	10217	747	11067	2051	5190	33	88	916	19345	

Aruanne tsiviil- ja administratiivasjade liikumise üle jaoskonna-

Tartu 1. jsk. . .	24	—	429	46	475	32	395	3	7	114	1026
" 2. " . . .	24	—	267	13	280	44	175	3	4	38	544
" 3. " . . .	16	—	437	14	451	65	238	—	6	53	813
" 4. " . . .	65	—	412	44	456	72	190	—	5	83	806
" 5. " . . .	89	2	307	40	349	110	136	—	16	26	637
" 6. " . . .	68	27	338	43	408	119	172	2	20	40	761
Valga 1. " . . .	63	2	236	34	272	71	274	1	8	82	708
" 2. " . . .	108	14	320	70	404	81	56	4	5	4	554
Võru 1. " . . .	53	6	199	112	317	64	349	1	14	86	831
" 2. " . . .	107	4	397	53	454	123	119	—	16	83	795
" 3. " . . .	160	15	408	27	450	132	93	4	10	94	783
Petseri 1. " . . .	65	3	218	109	430	100	255	5	5	8	803
" 2. " . . .	43	12	213	70	295	149	184	1	3	—	632
" 3. " . . .	46	21	297	71	389	100	98	1	4	2	594
Jõgeva " . . .	59	2	341	11	354	133	75	—	17	81	660
Mustvee " . . .	108	44	182	148	374	167	111	2	6	7	667
Elva " . . .	55	2	335	35	372	66	40	2	5	96	581
Otepää " . . .	79	1	382	98	481	86	80	—	7	—	654
Tõrva " . . .	53	7	253	12	272	64	59	—	11	53	459
Kokku	1285	162	6071	1050	7283	1778	3099	29	169	950	13308

kohtunikkude juures Tallinna Ringkonnakohtu ringkonnas 1936. a.

Kokku asju 1936. a.	Otsustatud 1936. a.				Otsustamata 1937. a-ks	Asjade arv, milles on järgnenud kaebused			Administratiivasjad					
	Otsustatud sisuliselt	Toimetus lõpetatud	Seisma pandud	Kokku		Apellatsioon-	Kassatsioon-	Erakaebused	Otsustamata 1936. a-ks	Juurde tulnud 1936. aastal	Kokku asju 1936. a.	Otsustatud	Edasi kaevatud	Otsustamata 1937. a-ks
2137	1535	236	274	2045	92	27	—	17	—	27	27	26	—	1
1658	1345	132	172	1649	9	53	—	66	—	—	—	—	—	—
1440	1236	106	50	1392	48	53	—	15	—	—	—	—	—	—
1701	1218	350	56	1624	77	72	—	10	1	8	9	9	—	—
1835	1348	324	64	1736	99	62	—	13	—	3	3	3	—	—
1227	1036	76	47	1159	68	61	—	9	—	1	1	1	—	—
1675	1458	144	60	1662	13	87	—	15	—	1	1	1	—	—
544	215	259	34	528	16	23	—	5	—	2	2	1	—	—
2065	1728	183	59	1970	95	74	—	18	—	9	9	9	1	—
612	315	236	19	570	42	26	—	6	1	5	6	6	2	—
901	473	192	70	735	166	49	—	9	4	18	22	20	5	—
736	418	—	7	425	311	34	—	8	—	14	14	12	—	—
779	575	79	23	677	102	70	—	16	2	6	8	—	—	—
811	510	118	21	649	162	46	—	6	—	11	11	7	4	—
678	470	57	10	537	141	55	—	12	1	22	23	21	1	—
412	282	17	33	332	80	7	—	2	1	49	50	47	15	—
738	564	76	26	666	72	29	—	—	—	7	7	7	2	—
665	441	95	24	560	105	33	—	6	1	19	20	20	1	—
20614	15167	2680	1049	18916	1698	861	—	233	11	202	213	198	31	15

kohtunikkude juures Tartu Ringkonnakohtu ringkonnas 1936. a.

1050	751	234	33	1018	32	37	—	6	—	1	1	1	—	—
568	425	105	13	543	25	31	—	3	—	2	2	2	—	—
829	629	151	15	795	34	33	—	3	1	7	8	7	—	—
871	606	176	17	799	72	74	—	7	2	6	8	8	—	1
726	490	101	39	630	96	65	—	8	2	34	36	34	6	—
829	568	134	14	716	113	81	—	20	—	20	20	20	4	—
771	548	172	6	726	45	21	—	1	—	5	5	5	—	—
662	339	237	8	584	78	44	—	11	8	13	21	20	1	—
884	671	138	30	839	45	30	—	3	—	12	12	12	3	—
902	510	248	34	792	110	60	—	12	3	19	22	20	5	—
943	532	286	32	850	93	79	—	10	6	23	29	29	1	—
863	559	197	11	767	101	39	—	2	1	8	9	9	—	—
675	401	138	8	547	128	36	—	6	4	21	25	24	2	—
640	465	84	24	573	67	19	—	2	—	10	10	9	1	—
719	444	154	27	625	94	44	—	13	1	22	23	23	5	—
775	544	79	48	671	104	49	—	2	—	19	19	18	—	—
636	366	208	8	582	54	69	—	7	1	39	40	40	7	—
733	401	221	44	666	67	6	—	8	2	20	22	21	5	—
512	328	124	15	467	45	41	—	8	2	10	12	9	—	—
14593	9577	3187	426	13190	1403	913	—	132	33	291	324	311	40	13

Aruanne tsiviil- ja administratiivasjade liikumise üle jaoskonna-

Jaoskonna nimetus	Otsustamata 1936. a-ks	Juurde tulnud 1936. aastal										
		Nõudeasju					Toimetatavaid hoiu korras	Toimetatavaid sund-täite korras aktide järgi	Tõendite kindlustamine	Nõuete eelkindlustamine	Muid	Kokku
		Rikutud või kaotatud omandiõiguse jalu seadmine	Kohustused, mis tahes põhjustest tekkinud	Muid	Kokku							
Rakvere 1. jsk. . .	50	18	234	9	261	78	305	2	22	93	761	
" 2. " . . .	118	26	261	15	302	122	39	1	4	32	500	
Tapa " . . .	72	15	182	29	226	70	129	1	10	95	531	
Välke-Maarja jsk. . .	54	19	264	12	295	100	82	—	7	64	548	
Järva-Jaani " . . .	93	26	266	8	300	72	152	—	16	94	634	
Paide " . . .	96	11	285	9	305	94	208	2	24	98	731	
Lüganuse " . . .	51	17	288	123	428	52	294	2	12	71	859	
Jõhvi " . . .	56	1	338	23	362	97	239	1	3	93	795	
Narva 1. " . . .	29	1	351	39	391	88	284	4	8	107	882	
" 2. " . . .	39	6	387	10	403	97	351	—	21	86	958	
Kokku	658	140	2856	277	3273	870	2083	13	127	833	7199	

Aruanne tsiviil- ja administratiivasjade liikumise üle jaoskonna-

Viljandi 1. jsk. . .	61	1	288	43	332	56	269	—	16	88	761
" 2. " . . .	121	5	358	3	366	122	82	—	11	57	638
Suure-Jaani " . . .	52	14	174	18	206	66	83	1	18	30	404
Põltsamaa " . . .	78	27	300	46	373	89	137	1	15	67	682
Pärnu 1. " . . .	51	—	298	48	346	71	156	—	4	17	594
" 2. " . . .	82	3	323	31	357	213	119	—	17	31	737
" 3. " . . .	89	2	280	51	333	162	122	—	13	—	630
Mõisaküla " . . .	106	21	253	27	301	144	90	—	16	34	585
Kokku	640	73	2274	267	2614	923	1058	2	110	324	5031

hulgas 457 sundtäite- ja 2293 hoiuasja), 241 administratiiv- ja 1912 kriminaalasja. Lahendamata jäi 4264 asja ehk 31,21%.

Ringkonnakohtutes II astme kohtutena oli toimetusel 13 313 asja, nende hulgas aruandeaastal tulnud 9523 asja. Aruandeaastal on lahendatud 10 785 asja ehk 81,01% ja jäi lahendamata 2528 asja ehk 18,99%.

Ringkonnakohtute koosseisu kuuluva 57 kohtuniku peale jaotatult tuleb läbistikku iga kohtuniku kohta 354 lahendatud asja (393), nimelt 117 raskemat liiki tsiviil-, kriminaal- ja administratiivasja, 48 kergemat liiki asja, milleks käesolevas aruandes on arvatud sundtäite- ning hoiuasjad, ja peale selle veel 189 teise astme kriminaal- ja tsiviilasja.

Üldiselt on lahendatud: Tallinna Ringkonnakohtus 19 kohtunikuga 6547 asja, nii et keskmiselt tuleks iga kohtuniku kohta

kohtunikkude juures Rakvere Ringkonnakohtu ringkonnas 1936. a.

Kokku oli asju 1936. a.	Otsustatud 1936. a.				Otsustamata 1937. a-ks	Asjade arv, milles on järgnenud kaebused			Administratiivasjad					Otsustamata 1937. a-ks
	Otsustatud sisuliselt	Toimetus lõpetatud	Seisma pandud	Kokku		Apellatsioon-	Kassatsioon-	Erakaebused	Otsustamata 1936. a-ks	Juurde tulnud 1936. aastal	Kokku oli asju 1936. a.	Otsustatud	Edasi kaevatud	
811	573	177	10	760	51	38	—	15	1	5	6	6	—	—
618	405	76	29	510	108	49	—	8	1	21	22	17	3	5
603	370	170	8	548	55	36	—	5	2	8	10	10	1	—
602	385	137	12	534	68	36	—	7	1	10	11	11	2	—
727	461	160	28	649	78	60	—	5	—	15	15	13	1	2
827	649	91	16	756	71	70	—	12	2	10	12	12	1	—
910	657	172	30	859	51	30	—	40	—	8	8	8	—	—
851	525	196	31	752	99	36	—	11	—	6	6	5	1	1
911	647	202	14	863	48	31	—	7	—	2	2	2	1	—
997	703	202	38	943	54	48	—	12	—	9	9	9	6	—
7857	5375	1583	216	7174	683	434	—	122	7	94	101	93	16	8

kohtunikkude juures Viljandi Ringkonnakohtu ringkonnas 1936. a.

822	577	162	19	758	64	46	—	11	1	13	14	13	1	1
759	509	92	17	618	141	62	—	11	2	18	20	19	2	1
456	348	42	9	399	57	54	—	9	—	6	6	6	1	—
760	469	181	21	671	89	78	—	10	—	6	6	6	1	—
645	488	83	9	580	65	42	—	1	1	4	5	4	2	1
819	514	142	20	676	143	55	—	11	—	12	12	12	4	—
719	537	59	15	611	108	57	—	13	4	13	17	16	2	1
691	439	66	7	511	180	53	—	11	6	22	28	27	11	1
5671	3880	827	117	4824	847	447	—	77	14	94	108	103	24	5

344 asja (372). Tartu Ringkonnakohtus 18 kohtunikuga 6955 ehk igal kohtunikul 386 asja (422). Rakvere Ringkonnakohtus 10 kohtunikuga 3615 asja ehk igal kohtunikul 361 asja (360) ja Viljandi Ringkonnakohtus 10 kohtunikuga 3064 asja ehk igal kohtunikul 306 asja (419).

Ringkonnakohtute tegevust üksikult vaadeldes näeme: Tallinna Ringkonnakohtu Tsiviilosakonna I astmes 7 kohtunikuga on lahendatud 2258 asja, neist raskemat liiki asju 1337, ehk iga kohtuniku kohta 191 asja, ja kergemat liiki (sundtäite- ja hoiuasju) 921, ehk iga kohtuniku kohta 131 asja, kokku iga kohtuniku kohta 322 asja; sama ringkonnakohtu kriminaalosakonna I astmes 6 kohtunikuga on lahendatud 792 asja ehk iga kohtuniku kohta 132 asja. II astmes tsiviilosakonnas 3 kohtunikuga on lahendatud

(Järg lk. 276.)

Aruanne kriminaalasjade liikumise üle jaoskonnakohtunikkude

Jaoskonna nimetus	Otsustamata 1936. a-ks	Juurde tulnud 1936. a.	Kokku asju 1936. a.	Otsustatud 1936. aastal							Otsustamata 1937. a-ks
				Sisuliselt			Lõpetatud	Allvuse järgi edasi antud	Seisma pan'ud	Kokku	
				Lõplikult	Mittelõplikult	Kohtu käsk-otsusega					
Tallinna 1. jsk.	12	399	911	62	210	271	265	38	37	883	28
" 2. "	8	1736	1744	102	343	825	388	68	17	1743	1
" 3. "	48	1329	1377	131	428	505	106	4	127	1301	76
" 4. "	60	1681	1741	221	452	419	448	18	87	1645	46
" 5. "	47	1445	1492	264	398	391	204	3	209	1469	23
" 6. "	28	1801	1829	123	551	609	382	4	133	1802	27
" 7. "	3	1732	1735	149	559	576	376	25	48	1733	2
" 8. "	81	1956	2037	49	418	892	321	49	240	1969	68
" 9. "	71	1454	1525	94	374	433	166	63	312	1442	83
" 10. "	16	1272	1288	73	270	447	196	41	245	1272	16
Raasiku "	124	1411	1535	150	400	444	201	12	248	1455	80
Keila "	32	830	862	—	433	121	200	7	44	805	57
Rapla "	58	891	949	51	366	273	179	5	16	890	59
Lihula "	25	896	921	39	312	210	140	2	163	866	55
Haapsalu "	37	883	920	69	376	179	240	6	7	877	43
Hiumaa "	18	309	327	38	137	71	47	15	9	317	10
Saaremaa 1. jsk.	3	679	682	29	191	272	167	2	1	662	20
" 2. "	1	636	637	58	174	169	115	1	118	635	2
Kokku	672	21790	22462	1702	6392	7207	4141	363	2061	21766	696

Aruanne kriminaalasjade liikumise üle jaoskonnakohtunikkude

Tartu 1. jsk.	16	921	937	54	226	280	189	4	168	921	16
" 2. "	21	1102	1123	104	363	372	248	8	14	1109	14
" 3. "	3	1237	1240	93	443	344	139	4	213	1236	4
" 4. "	36	975	1011	94	295	257	136	8	195	985	26
" 5. "	13	888	901	70	289	236	149	8	129	881	20
" 6. "	32	948	980	32	370	227	97	13	202	941	39
Valga 1. "	26	832	858	139	185	278	142	2	94	840	18
" 2. "	45	533	578	41	187	94	109	2	123	556	22
Võru 1. "	4	647	651	94	221	151	68	1	113	648	3
" 2. "	25	681	706	76	240	113	124	2	133	688	18
" 3. "	54	1003	1057	167	326	273	144	1	136	1047	10
Petseri 1. "	14	1132	1146	131	302	414	249	—	10	1106	40
" 2. "	13	1039	1052	41	241	593	147	—	5	1027	25
" 3. "	12	767	779	74	292	270	53	4	71	764	15
Jõgeva "	31	739	770	87	265	123	128	7	152	762	8
Mustvee "	58	1111	1169	75	558	253	119	13	124	1142	27
Elva "	13	775	788	73	289	142	153	7	107	771	17
Otepää "	21	491	512	42	208	60	166	5	7	488	24
Tõrva "	52	537	589	30	185	200	98	18	38	569	20
Kokku	489	16358	16847	1517	5435	4680	2658	107	2034	16481	366

juures Tallinna Ringkonnakohtu ringkonnas 1936. aastal.

Asjade arv, milles on järgnenud kaebused			Otsustatud asjades vältas toimetus				Kohtualuste arv							
Apellatsioon-	Kassatsioon-	Erakaebused	3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	Üle 1 aasta	Kelle kohta kohtuotsused on seadusjõusse astunud			Kokku kohtualuseid	Süüdimõistetuid on karistatud			Süüdimõistetute koguarvust oli alaealisi 10-17a. vanaduses
							Süüdi mõistetud	Õigeks mõistetud	Kohtu alt vabastatud leppimise tõttu ja muudel põhjustel		Vangistusega	Arestiga	Muu muhtlusega	
51	5	6	842	21	2	18	499	89	21	609	115	7	377	18
38	2	4	1742	1	—	—	1392	105	74	1571	153	13	1405	13
109	2	2	1244	36	13	8	842	153	18	1013	98	9	735	12
107	1	15	1583	57	5	—	880	216	13	1109	163	14	703	11
72	2	3	1469	—	—	—	472	141	5	618	118	47	307	32
87	9	4	1794	7	1	—	1334	118	11	1463	106	39	1189	15
106	11	5	1733	—	—	—	1092	124	27	1243	131	9	952	18
86	4	2	1945	16	5	3	1316	99	31	1446	174	26	1116	19
86	4	2	1404	32	6	—	866	187	58	1111	196	13	657	61
40	3	—	1271	1	—	—	707	104	7	818	102	14	591	20
86	14	4	1370	72	11	2	876	218	123	1217	153	25	698	24
51	2	6	805	—	—	—	392	175	103	670	82	18	292	23
69	5	3	841	45	4	—	455	187	64	696	76	25	354	9
37	1	1	828	35	3	—	426	133	71	630	112	10	304	17
73	6	4	813	56	8	—	583	137	85	805	138	28	417	46
19	—	—	308	5	4	—	209	64	24	297	43	17	149	13
40	1	7	659	1	2	—	561	59	39	659	86	13	462	21
34	3	1	630	5	—	—	676	69	58	803	96	63	517	33
1191	75	69	21281	390	64	31	13578	2378	822	16778	2187	390	11225	410

juures Tartu Ringkonnakohtu ringkonnas 1936. aastal.

42	1	1	892	25	4	—	494	116	19	629	96	25	373	9
61	8	3	1106	3	—	—	722	166	59	947	170	32	520	14
43	2	1	1208	17	6	5	773	178	19	970	136	86	551	11
53	1	—	964	13	8	—	726	94	13	833	244	45	437	38
83	4	1	831	49	1	—	542	138	25	705	68	44	430	32
120	5	1	929	10	1	1	365	184	12	561	70	59	236	15
37	2	—	826	11	3	—	568	98	50	716	43	45	480	17
50	2	3	519	37	—	—	241	101	64	406	63	22	146	8
54	3	1	616	32	—	—	394	104	63	561	76	23	295	7
65	2	2	672	15	1	—	402	127	84	613	97	49	256	8
74	3	6	1022	18	5	2	713	152	85	950	90	31	592	21
48	4	1	1078	26	1	1	809	150	41	1000	120	15	674	12
28	2	—	1023	3	1	—	901	111	91	1103	96	48	757	32
26	—	—	739	25	—	—	536	158	47	741	74	45	417	15
63	3	2	728	11	23	—	427	129	11	567	57	71	299	20
113	2	1	1086	23	24	9	878	224	174	1276	164	50	664	18
64	3	—	768	2	1	—	437	127	27	591	96	38	303	21
63	2	2	480	6	1	1	235	130	53	418	70	156	9	9
36	—	1	561	8	—	—	285	130	23	438	43	18	377	15
1123	49	26	16048	334	80	19	10448	2617	960	14025	1873	902	7816	322

Aruanne kriminaalasjade liikumise kohta jaoskonnakohtunikude

Jaoskonna nimetus	Otsustamata 1936. a.-ks	Juurde tulnud 1936. a.	Kokku asju 1936. a.	Otsustatud 1936. aastal							Otsustamata 1937. a.-ks
				Sisuliselt			Lõpetatud	Allvuse järgi edasi antud	Seisma pandud	K o k k u	
				Lõplikult	Mittelõplikult	Kohtu käsk-otsusega					
Rakvere 1. jsk. . .	67	1540	1607	126	445	587	177	17	230	1582	25
" 2. " . .	50	950	1000	76	371	202	97	6	206	958	42
Tapa " " . .	80	1112	1192	79	314	388	140	6	220	1147	45
Väike-Maarja jsk.	8	849	857	—	363	209	115	1	157	845	12
Järva-Jaani " "	53	952	1005	41	328	238	182	7	181	977	28
Paide " "	34	1221	1255	47	302	447	217	18	209	1240	15
Lüganuse " "	29	839	868	48	301	173	162	3	165	852	16
Jõhvi " "	23	1105	1128	82	320	253	342	5	62	1064	64
Narva 1. " "	—	1090	1090	108	253	488	108	—	129	1086	4
" 2. " "	10	1195	1205	102	257	524	150	3	159	1195	10
Kokku	354	10853	11207	709	3254	3509	1690	66	1718	10946	261

Aruanne kriminaalasjade liikumise kohta jaoskonnakohtunikude

Viljandi 1. jsk. . .	23	1148	1171	147	378	233	202	—	182	1142	29
" 2. " . .	30	879	909	162	280	118	148	5	150	863	46
Suure-Jaani " . .	12	452	464	74	158	65	57	7	93	454	10
Põltsamaa " . .	15	800	815	115	299	197	97	1	91	800	15
Pärnu 1. " . .	58	1074	1132	184	315	212	110	8	196	1025	107
" 2. " . .	17	888	905	73	420	119	82	1	183	878	27
" 3. " . .	38	783	821	68	342	131	117	4	131	793	28
Mõisaküla " . .	53	1010	1063	59	345	224	123	51	161	963	100
Kokku	246	7034	7280	882	2537	1299	936	77	1187	6918	362

1943 asja, s. o. iga kohtuniku kohta 647 asja, ja kriminaalosakonna II astmes 3 kohtunikuga 1554 asja ehk iga kohtuniku kohta 518 asja.

Tartu Ringkonnakohtus on Tsiviilosakonna I astmes 6 kohtunikuga lahendatud 2653 asja, nimelt raskemat liiki asju 2015 ehk iga kohtuniku kohta 336 ja kergemat liiki asju 638, ehk iga kohtuniku kohta 106 asja, kokku iga kohtuniku kohta keskmiselt 442 asja; sama ringkonnakohtu Tsiviilosakonna II astmes 4 kohtunikuga on lahendatud 1982 asja ehk iga kohtuniku kohta 495 asja. Kriminaalosakonnas 8 kohtunikuga on lahendatud I astme kriminaalasju 565 ehk iga kohtuniku kohta 70, ning II astme kriminaalasju 1755 ehk iga kohtuniku kohta 219, nii siis keskmiselt iga kohtuniku kohta 289 asja.

Rakvere Ringkonnakohtus on lahendatud Tsiviilosakonna I astmes 3 kohtunikuga 1442 asja, nimelt raskemat liiki

juures Rakvere Ringkonnakohtu ringkonnas 1936. aastal.

Asjade arv, milles on järgnenud kaebused			Otsustatud asjades vältas toimetus				Kohtualuste arv							
Apellatsioon-	Kassatsioon-	Erakaebused	3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	Üle 1 aasta	Kelle kohta kohtuotsused seadusjõusse astunud			Kokku kohtualuseid	Süüdimõistetuid on karistatud			Süüdimõistetute koguarvust oli alaealisi 10—17 a. vanaduses
							Süüdi mõistetud	Õigeaks mõistetud	Kohtu alt vabastatud leppimise tõttu ja muudel põhjustel		Vangistusega	Arestiga	Muu nuhtlusega	
107	3	6	1287	276	18	1	1098	147	26	1271	166	57	875	25
75	—	6	892	54	12	—	590	160	41	791	139	27	424	9
71	2	3	1013	101	23	5	609	168	16	793	77	17	515	11
64	1	1	747	69	24	5	475	141	23	644	112	19	344	14
60	4	1	970	6	1	—	467	102	13	582	86	14	367	6
94	5	5	1207	22	10	1	790	121	86	997	127	22	641	18
45	3	—	784	67	1	—	478	129	87	694	107	45	326	15
72	1	3	938	93	20	13	556	151	37	744	71	35	450	18
45	2	—	1070	15	1	—	906	56	23	990	183	47	676	28
38	2	4	1175	11	8	1	839	128	21	988	122	23	694	24
671	23	29	10083	714	123	26	6808	1303	383	8494	1190	306	5312	168

juures Viljandi Ringkonnakohtu ringkonnas 1936. aastal.

91	11	1	1097	37	8	—	610	212	94	916	125	20	465	34
84	13	8	839	20	4	—	454	169	94	717	77	44	333	21
38	5	4	447	6	1	—	225	109	15	349	27	15	183	5
44	2	3	793	6	—	1	437	160	48	645	39	44	354	27
62	4	—	974	45	4	2	612	162	59	833	157	433	22	22
82	2	1	791	86	1	—	370	238	61	719	76	34	260	8
81	4	2	766	14	9	4	443	220	4	667	113	45	285	9
68	5	6	922	33	5	3	529	241	1	771	66	16	447	28
550	46	25	6629	247	32	10	3680	1561	376	5617	680	651	2349	154

asju 706, ehk iga kohtuniku kohta 235, ja kergemat liiki asju 736, ehk iga kohtuniku kohta 245, kokku iga kohtuniku kohta keskmiselt 480 asja; kriminaalosalakonnas I astmes 3 kohtunikuga on lahendatud 340 asja ehk iga kohtuniku kohta 113 asja. Sama ringkonnakohtu II astme Tsiviilosakonnas 2 kohtunikuga on lahendatud II astme tsiviilasju 868 ehk iga kohtuniku kohta 434 asja ja administratiiv-asju (kuna administratiivasjad olid ka nimetatud osakonna kohtunikude lahendada) 31 ehk iga kohtuniku kohta 15 asja, kokku iga kohtuniku kohta 449 asja. Sama ringkonnakohtu II astme Kriminaalosalakonnas 2 kohtunikuga on asju lahendatud 935 ehk iga kohtuniku kohta 467 asja.

Viljandi Ringkonnakohtus on lahendatud: Tsiviilosakonnas 5 kohtunikuga I astme asju 1101, seal hulgas raskemat liiki 646, ehk iga kohtuniku kohta 129, ja kergemat liiki asju 455,

Aruanne uurimistoimetuste arvu üle

Jaoskonna nimetus	Lõpetamata 1936. aastaks				Juurde tulnud 1936. aastal				Kokku asju 1936. aastal	Uurimistoimetused vältasid					
	Toimetusi	Nendes vastutusele võetuid	Nendes toimetustes vastutusele võetuist oli vahi all		Toimetusi	Nendes vastutusele võetuid	Nende hulgas alaealisi 17 aastani	Nendes toimetustes vastutusele võetuist oli vahi all		1 kuuni	3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	Üte 1 aasta	
			mehi	naisi				mehi							naisi
Eriti tähts. asj. jsk.	2	—	—	—	2	9	—	6	—	4	1	1	—	1	1
Tähtsamate asj. "	1	—	—	—	10	190	—	180	—	11	4	2	2	2	1
Tallinna 1. jsk.	15	2	—	—	207	215	—	61	4	222	91	71	25	12	2
" 2. "	27	10	10	—	229	196	1	102	8	256	131	88	32	5	—
" 3. "	12	4	1	—	156	143	—	77	3	168	71	59	30	7	1
" 4. "	23	5	1	—	142	147	3	77	3	165	70	63	26	4	—
" 5. "	21	1	—	—	148	124	1	50	6	169	71	63	33	2	—
Haapsalu "	12	2	1	—	130	100	3	38	1	142	63	61	15	3	—
Hiiumaa "	3	—	—	—	27	20	—	4	—	30	12	14	4	—	—
Saaremaa 1. "	14	2	1	—	41	46	2	9	1	55	29	14	5	6	1
" 2. "	12	3	—	—	29	38	1	10	3	41	22	6	7	5	1
Kokku	142	29	14	—	1121	1228	11	614	29	1263	565	444	179	47	7

Aruanne uurimistoimetuste arvu üle

Tartu 1. jsk.	16	2	2	—	235	206	1	79	17	251	193	52	4	2	—
" 2. "	30	4	2	—	184	176	5	51	10	214	103	82	26	3	—
" 3. "	21	2	2	—	242	184	2	91	17	263	220	36	7	—	—
Valga "	7	1	1	—	176	150	1	71	14	113	115	63	5	—	—
Võru "	7	4	—	3	131	114	3	51	4	138	67	53	13	5	—
Petseri "	10	3	—	1	137	155	6	88	1	147	100	44	2	1	—
Kokku	91	16	7	4	1105	985	18	431	63	1196	798	330	57	11	—

ehk iga kohtuniku kohta 91, ja II astme asju 959, ehk iga kohtuniku kohta 192, kokku 2060 asja ehk iga kohtuniku kohta keskmiselt 412 asja, Kriminaalosakonnas 5 kohtunikuga I astme kriminaal-asju 215, ehk iga kohtuniku kohta 43, ning II astme kriminaal-asju 789, ehk iga kohtuniku kohta 158, kokku 1004 asja, iga kohtuniku kohta 201 asja.

Kohtu-uurimise toimetusi oli 1936. a. 3539 (4070), neist viidi lõpule 3146 ehk 88,90% (3691 ehk 90,69%), mis iga üksiku jaoskonna kohtu-uurija kohta teeb läbistikku 131 asja (119). Kui nende hulgast eraldada 2 tähtsamate asjade kohtu-uurija poolt lahendatud 13 toimetust, siis tuleb iga jaoskonna kohtu-uurija kohta 142 lõpetatud asja aastas ehk umbes 12 asja kuus (131, resp. kuus 11). Lõpetamata jäi eeluurimistoimetusi 393 ehk 11,10% (379 ehk 9,31%).

Tallinna Ringkonnakohtu ringkonnas 1936. aastal.

Lõpetatud ja kuuluvuse järgi ära saadetud			Lõpetamiseks saadetud toimetuste arv	Täiendamiseks tagasi saadetud toimetuste arv	Lõpetamata 1937. aastaks				Uurimistoimetustes tarvitusele võetud takistusabinõud								
Prokuröridele	Jaoskonna-kohtunikele	Teistele asutistele			Toimetusi	Nendes vastutusele võetuid	Nendes toimetustes vastutusele võetuid oli vahi all	Isikutunnistuse äravõtmine ja alikirja võtmine mittelahkumise üle	Politsei valve alla andmine	Käemeeste vastutusele andmine	Nende poolt esitatud vastutuse rahasumma kroonides	Kautsjoni võtmine	Kautsjoni summa kroonides	Vanemate valve alla antud	Vangistus	Tagaotsitavaid	
							Isikute arv			Nende arv	Isikute arv						
							mehi	naisi			Isikute arv						
3	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	
7	—	2	3	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	180	7	
182	5	14	20	13	21	3	—	—	—	—	—	—	—	—	65	—	
189	8	9	35	33	50	15	4	1	56	—	1	1500	—	1	110	—	
126	7	9	23	10	26	7	5	—	26	—	1	—	4	950	—	80	
131	12	7	21	9	15	5	5	—	54	—	—	—	3	200	—	80	
125	11	11	21	11	22	1	1	—	48	—	—	—	—	—	—	56	
115	6	6	45	10	15	—	—	—	50	—	4	4000	—	2	500	—	39
25	1	—	9	2	4	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	5	—
49	2	1	16	8	3	—	—	—	34	—	—	—	—	—	2	10	—
38	1	—	7	5	2	—	—	—	24	—	—	—	—	—	1	13	—
990	53	60	201	103	160	34	16	1	333	—	6	5500	10	1670	4	644	12

Tartu Ringkonnakohtu ringkonnas 1936. aastal.

227	2	6	90	33	16	5	5	—	102	—	—	—	1	250	—	96	—
176	10	10	61	20	18	10	8	—	92	—	2	2000	4	750	—	61	—
204	30	10	94	8	19	2	—	1	60	—	2	600	—	—	—	106	—
135	10	10	47	11	28	11	4	2	57	—	—	—	—	—	—	85	—
103	8	16	27	26	11	12	8	—	55	—	—	—	2	1600	—	53	—
122	7	5	21	22	13	—	—	—	55	—	—	—	1	250	—	90	—
967	67	57	340	120	105	40	25	3	421	—	4	2600	8	2850	—	491	—

Kõige suurem hulk lõpetatud uurimisi oli Tartu 3. jaoskonnas, nimelt 244 asja, siis Tartu 1. jsk. — 235 asja ja Tallinna 4. jsk. — 206 asja.

Jaoskonnakohtunikkude toimetuste arv on eelmise aasta 106 640-lt tõusnud 107 277-le, neist on aasta jooksul lahendatud 100 920 asja ehk 94,07%, nimelt 56 111 kriminaal-, 44 104 tsiviil- ja 705 administratiivasja, mis läbisegi ühe kohtuniku kohta teeb 1834 asja (eelm. a. lahendati 100 962 asja, s. o. 94,68% ehk iga kohtuniku poolt keskmiselt 1835 asja). Aasta lõpul jäi lahendamata 6357 asja ehk 5,93%, nende hulgas 1685 kriminaal-, 4631 tsiviil- ja 41 administratiivasja ehk jaoskonna kohta läbistikku 115 asja (eelm. a. jäi lahendamata 5678 asja, s. o. 5,32% ehk iga jaoskonna kohta läbistikku 103 asja).

Kõige suurem läbivaadatud asjade arv oli Tallinna 9. jaoskonnas,

Aruanne uurimistoimetuste arvu üle

Jaoskonna nimetus	Lõpetamata 1936. aastaks				Juurde tulnud 1936. aastal						Kokku asju 1936. aastal	Uurimistoimetused vältasid				
	Toimetusi	Nendes vastutusele võetuid	Nendes toime- tustes vastutu- sele võetuist oli vahil all		Toimetusi	Nendes vastutusele võetuid	Nende hulgas alaealisi 17 aastani	Nendes toime- tustes vastutu- sele võetuist oli vahil all		1 kuuni		3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	Üle 1 aasta	
			mehi	naisi				mehi	naisi							
Rakvere jsk.	29	8	5	—	149	151	2	74	7	178	81	59	35	3	—	
Paide "	40	7	4	—	134	138	1	61	2	174	74	47	21	23	9	
Jõhvi "	10	2	1	—	125	85	2	35	3	135	58	32	28	15	2	
Narva "	21	9	4	—	93	77	—	25	7	114	37	34	15	14	14	
Kokku	100	26	14	—	501	451	5	195	24	601	250	172	99	55	25	

Aruanne uurimistoimetuste arvu üle

Viljandi 1. jsk.	7	1	1	—	141	121	—	40	6	148	68	59	19	2	—
" 2. "	13	3	—	1	134	106	—	27	4	147	53	68	21	5	—
Pärnu "	26	4	3	1	158	108	4	47	5	184	108	48	20	7	1
Kokku	46	8	4	2	433	335	4	114	15	479	229	175	60	14	1

nimelt 3421 asja (3522), selle järel Tallinna 7. jsk. — 3396 asja (3449) ja järgmisena Tallinna 2. jsk. — 3392 asja (3136). Nagu 1935. aastal, osutusid ka sel aastal kõige väiksemateks Hiiumaa jaoskond 696 (680) asjaga, Suure-Jaani jaoskond 859 (928) asjaga ja Tõrva jaoskond 1045 (914) asjaga.

Keskmiselt lahendati iga jaoskonnakohtuniku poolt Tallinna Ringkonnakohtu ringkonnas 2271 asja (2236), Tartu Ringkonnakohtu ringkonnas 1578 asja (1614), Rakvere Ringkonnakohtu ringkonnas 1821 (1856) asja ja Viljandi Ringkonnakohtu ringkonnas 1480 asja (1417).

Peale otsese töö jaoskondades võtsid jaoskonnakohtunikud osa ringkonnakohtu istungeist teise astme asjus asja ettekande kohustusest.

Kohtute tegevust aitavad iseloomustada järgmised arvud:

Kohtukoja 1936. aasta jooksul lahendatud asjade üldarvule 1936 (1917) võib vastu seada samal aastal Riigikohtule tulnud 492 (551) kaebust Kohtukoja otsuste ja määruste peale, mis esimesest arvust oleks 25,41% (28,74%). Riigikohtus 1936. a. läbivaadatud Kohtukoja 536 otsusest tühistati 104, mis välja teeb 19,40% (14,93%), nimelt 399 tsiviilasjas 93 otsust ehk 23,30% (17,80%) ja 137 kriminaalasjas 11 otsust ehk 8,02% (6,58%).

Rakvere Ringkonnakohtu ringkonnas 1936. aastal.

Lõpetatud ja kuuluvuse järgi ära saadetud			Lõpetamiseks saadetud toimetuste arv	Täiendamiseks tagasi saadetud toimetuste arv	Lõpetamata 1937. aastaks				Uurimistoimetustes tarvitusele võetud takistusabinõud							
Prokurörile	Jaaskonna-kohtunikele	Teistele asutistele			Toimetusi	Nendes vastutusele võetuid	Nendes toimetustes vastutusele võetuid	mehi	naisi	Isikutunnistuse aravõtmine ja allkirja võtmine mittelakumise äle	Politsei valve alla andmine	Käcmeeste vastutusele andmine	Nende poolt esitatud vastutuse rahasumma kroonides	Kautsjoni võtmine	Kautsjoni summa kroonides	Vanemate valve alla antud
							Isikute arv						Isikute arv			
156	5	3	51	22	14	1	—	58	—	—	—	1	100	2	81	4
148	10	2	48	21	14	6	4	84	—	1	2000	2	750	9	74	3
100	3	3	25	15	29	1	—	30	—	10	5960	—	—	2	46	3
82	7	—	20	8	25	6	1	30	—	1	500	—	—	—	32	4
486	25	8	144	66	82	14	5	202	—	12	8460	3	850	12	233	14

Viljandi Ringkonnakohtu ringkonnas 1936. aastal.

130	6	—	48	5	12	3	2	—	55	—	—	6	205	—	46	—
118	6	7	36	15	16	7	5	—	57	—	—	—	—	—	37	—
156	6	4	73	6	18	2	—	1	10	—	—	10	385	2	52	—
404	18	11	157	26	46	12	7	1	122	—	—	16	590	2	135	—

Ringkonnakohtutes kui I astme kohtutes lahendatud asjade üldarvule 9397 võib vastu seada Kohtukotta ringkonnakohtute otsuste peale antud edasikaebuste teel aasta jooksul tulnud uute asjade üldarvu 1816 ja Riigikohtule antud 89 revisjonkaebust administratiivasjus, kokku 1905 asja, mis teeb üldiselt 20,27% esimesest arvust (19,75%). Kohtukojas läbivaadatud ringkonnakohtute 1936 otsusest tühistati 459 otsust ehk 23,71% (22,48%), nimelt 1126 tsiviilasjas 323 otsust ehk 28,68% (29,52%) ja 810 kriminaalasjas 136 otsust ehk 16,79% (13,86%). Administratiivasjus on muudetud Riigikohtus läbivaatamisel olnud ringkonnakohtute 101 otsusest 28, mis teeb 27,72% (13,55%), nimelt on muudetud Tallinna Ringkonnakohtu 44 otsusest 15 ehk 34,09% (7,23%), Tartu Ringkonnakohtu 25 otsusest 5 ehk 20,00% (23,81%), Rakvere Ringkonnakohtu 15 otsusest 1 ehk 6,67% (16,67%) ja Viljandi Ringkonnakohtu 17 otsusest 7 ehk 41,18% (22,22%).

Ringkonnakohtutes kui II astme kohtutes aruandeaastal lahendatud asjade üldarvule 10785 võib vastu seada Riigikohtule samal ajal tulnud kaebused ringkonnakohtute II astme otsuste peale üldarvus 1162, mis välja teeb 10,77% esimesest arvust (12,36%). Riigikohtus aruandeaastal läbivaadatud 1361 ringkonnakohtute

Aruanne asjade liikumise üle Sõjaringkonnakohtus 1936. a.

Jäi järele 1. jaan-ks 1936	1936. a. juurde tulnud				1936. a. oli toimetuses asju	Istungite arv		1936. a. jook-sul otsustatud			Jäi järele 1936. a. lõpuks	Asju, milles kaebused järgnenud		Otsustamata asjades vältas toimetus			
	Sõjaprokuröörilt SKS § 720 korras	Väeasukohtelt apellatsioonil korras	Muid asju (liitmised, koostamised, SKS § 1146, 951 jne. korras)	Kokku		Avalikke istungeid	Korraldavaid istungeid	Avalikel istungitel	Korraldavatel istungitel	Kokku lõpetatud		Kassatsioonikaebusi ja proteste	Erakaebusi	3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	Üle 1 aasta
24	159	12	82	253	277	50	68	194	65	259	18	21	—	15	2	—	1

II astme asjus tühistati otsuseid 301 ehk 22,11% (20,76%), neist 932 tsiviilasjas 236 ehk 25,32% (24,87%) ja 429 kriminaalasjas 65 ehk 15,15% (15,28%).

Üksikute ringkonnakohtute suhtes oleks tähendada, et tsiviilasjus tühistati Tallinna Ringkonnakohtu 342 otsusest 102 ehk 29,82% (29,00%), Tartu Ringkonnakohtu 280 otsusest 55 ehk 19,64% (20,00%), Rakvere Ringkonnakohtu 100 otsusest 28 ehk 28,00% (17,64%) ja Viljandi Ringkonnakohtu 210 otsusest 51 ehk 24,29% (26,00%). Kriminaalasjus tühistati Tallinna Ringkonnakohtu 155 otsusest 29 ehk 18,71% (17,65%), Tartu Ringkonnakohtu 107 otsusest 11 ehk 10,28% (17,16%), Rakvere Ringkonnakohtu 67 otsusest 14 ehk 20,90% (7,32%) ja Viljandi Ringkonnakohtu 100 otsusest 11 ehk 11,00% (13,00%).

Ja oskonnakohtunikkude aasta jooksul lahendatud asjade üldarvule 100 920 vastu seades ringkonnakohtutele ja Riigikohtule samal aastal antud edasikaebuste üldarvu 9642, leiame, et see esimesest arvust teeb 9,55% (10,89%). Ringkonnakohtute II astmes läbi-vaadatud jaoskonnakohtunikkude 10 785 otsusest tühistati 3973 otsust ehk 36,84% (36,96%), nimelt 5752 tsiviilasjas 2606 ehk 45,31% (41,41%) ja 5033 kriminaalasjas 1367 otsust ehk 27,16% (30,28%). Jaoskonnakohtunikkude otsuseid tühistati tsiviilasjus Tallinna Ringkonnakohtus 1943 otsusest 907 ehk 46,68% (43,09%), Tartu Ringkonnakohtus 1982 otsusest 876 ehk 44,20% (39,77%), Rakvere Ringkonnakohtus 868 otsusest 345 ehk 39,75% (33,20%) ja Viljandi Ringkonnakohtus 959 otsusest 478 ehk 49,84% (48,80%). Kriminaal-asjus tühistati jaoskonnakohtunikkude otsuseid Tallinna Ringkonna-kohtus 1554 otsusest 409 ehk 26,32% (29,43%), Tartu Ringkonna-kohtus 1755 otsusest 518 ehk 29,52% (32,23%), Rakvere Ringkonna-kohtus 935 otsusest 223 ehk 23,85% (29,46%) ja Viljandi Ringkonna-kohtus 789 otsusest 217 ehk 27,50% (29,89%). Riigikohtus läbivaa-

datud jaoskonnakohtunikkude 134 otsusest administratiivasjus tühistati 54 otsust, ehk 40,30% (40,41%).

Sõjaringkonnakohtu tegevus, mis eelnenud ülevaatest välja on jäetud, kujunes 1936. a. järgmiselt: kokku oli selles kohtus toimetada 277 asja (211), nendest on aasta jooksul lahendatud 259 (187) asja ja jäi lahendamata 18 asja (24). Aasta jooksul tuli Riigikohtule Sõjaringkonnakohtu otsuste ja määruste peale 28 kaebust, mis 259 lahendatud asja kohta teeb 10,81% (11,76%). Läbivaadatud 29 otsusest tühistas Riigikohus 1 otsuse ehk 3,45% (4,55%).

Aruandeaastal leidis aset suurim protsess kogu eesti kohtutegeluse kestel, nimelt 1935. a. 8. detsembri mässi ettevalmistajate vastu 154 kaebealusega, mida arutas Sõjaringkonnakohus ja kassatsiooni korras Riigikohtu Kriminaalosakond.

Lõppeks võib märkida, et kohtuasjade arv, mis varemini alaliselt tõusutendentsi näitas ja 1931. aastal 231 151-ni ulatus, on 1932. a. saadik vähenema hakanud, langedes nimetatud aastal 202 804; 1933. aastal 203 147; 1934. aastal 183 982; 1935. aastal 148 446 ja 1936. a. 144 462 asjale. Kuid sealjuures peab tähendama, et uute asjade juurdevool on 1936. a. peaaegu niisama suur, nimelt 127 152, nagu ta oli eelmisel aastal (128 453) ning näib viimasel ajal kasvama hakkavat. Mõju asjade arvu vähenemisele on avaldanud rahva majandusolude paranemine, ettevaatlikum suhtumine veksliperatsioonidesse ja peale selle on viimasel kahel aastal kaasa mõjunud ka heakorra ja julgeoleku vastaste süütegude asjade lahendamise andmine Kaitseisukorra seaduse põhjal administratiivvõimudele, prefektidele ja raudteepolitsei ülemkomissarile, mis asju on 2 aasta kestel olnud 13 980 ehk aasta kohta ümmarguselt 7000 asja.

Mõned kohtud on pidanud veel ülekoormusega töötama, kuid üldiselt töötavad esimese astme kohtud normaalkoormusega.

Riigikohtu tegelus.

Administratiivosakond.

Kas pärandimaksu määramise õiguse aegumise tähtaega tuleb arvata ajast, millal pärijad pärandvara valdamisele asusid või millal nad pärimisõigustesse kinnitati?

Vastus: Ajast, millal pärijad pärandvara valdamisele asusid.

Pärandi- ja kingimaksu seaduse maksmapanemise seaduse (RT 1935 — 109) § 1 järgi hakkas Pärandi- ja kingimaksu seadus kehtima 1. jaanuarist 1936. a. ning sama seaduse § 2 järgi seda seadust kohaldatakse ka enne tema kehtimahakkamist avanenud pärandite kohta,

milledelt pärandimaks on määramata. Pärandi- ja kingimaksu seaduse § 33 ütleb, et maksumääramise õigus selle seaduse alusel aegub 10 a. möödumisel, arvates maksustamisele või täiendavalt maksustamisele kuuluva pärandvara valdamisele asumise päevast, ja et aegumine katkeb pärijate vahel vaidluse tekkimisel pärimisõiguste või pärandvara jagamise kohta kuni vaidluse lõpetamiseni. Sellest selgub, et 10-aastane aegumistähtaeg algab sellest päevast, millal pärijad asusid pärandvara valdamisele, mitte aga sellest päevast, millal nad pärimisõigustesse kinnitati.

(Rkha toim. nr. 115 II — 1937.)

Kas teenistus-tervisrikke pensioni määramisel tuleb arvesse võtta ka see töövõime kaotus, mis tingitud sõjaväeteenistuse kohuste täitmisest?

Vastus: jaatav.

Pensioni seaduse § 41 näeb küll ette, et kui isikul on pensioniõigus mitme seaduse alusel, siis on tal õigus saada ainult üht pensioni. Kuid sellest ei saa järeldada, et teenistusrikke pensioni määramisel Pensioni seaduse alusel ei tule arvesse võtta seda töövõime kaotust, mis tingitud sõjaväeteenistuse kohuste täitmisest. Kui Pensioni seaduse järgi võetakse arvesse ka see aeg, mis teenitud sõjaväes, siis on loomulik, et teenistusrikke pensioni määramisel tuleb arvesse võtta ka see töövõime kaotus, mis tingitud sõjaväeteenistuse kohuste täitmisest.

(Rkha toim. nr. 182 I — 1937.)

Kas saab kooli-ülalpidaja määrata koolitalu renti oma heaksarvamise järgi?

Vastus: eitav.

Avalikkude algkoolide seaduse (RT 1931 — 46) § 32 ja 33 järgi kooli-ülalpidaja on kohustatud muretsema maa-alkkoolidele koolitalu vähemalt ühe lehma ning hobuse pidamiseks ja õppejõudude ning kooliteenijate aiamaaga varustamiseks. Koolitalu antakse kooli-ülalpidaja korraldusel rendi alusel isiklikuks kasutamiseks koolijuhatajale või samadel tingimustel mõnele sama kooli õpetajale, kui koolijuhataja ei taha kasutada seda isiklikult. Seadus ei räägi midagi rendi suurusest. Ei või siiski arvata seaduseandja tahteks seda, et kooli-ülalpidaja võiks koolitalu rendi suuruse määrata oma heaksarvamise kohaselt. Niisugusel korral võiks kooli-ülalpidaja rendi nõnda suure määrata, et koolijuhatajal või kooliõpetajal csutuks võimatuks koolitalu kasutamine, ning seaduseandja tahe, et koolijuhatajal (või õpetajal) oleks kasutada koolitalu, jääks teostamata. Pealegi niisugusel korral koolitalude rent osutuks ebaühtlaseks, sest üks kooli-ülalpidaja võib määrata ühe ja teine teissuguse rendi.

1920. a. kehtimapanud Avalikkude algkoolide (nüüd küll juba kehtivuse kaotanud) seaduse elluviimise määruse (RT 1920 — 153/154) § 14 näeb otseselt ette, et õpetajatele tarvitada antud maa rendihind määratakse selles suuruses, mis ümberkaudsed riigimaade rentnikud läbistikku maksavad. See elluviimise määruse eeskiri tuleb praegu veel kehtivaks lugeda.

(Rkha toim. nr. 188 I — 1937.)

Kas on võimalik ka teatavatel juhtudel administratiivkaebusi anda politseikonstaabli tegevuse peale jaoskonnakohtunikule?

Vastus: jaatav.

AKK § 4 on küll öeldud, et jaoskonnakohtunikule alluvad kaebused politseikomissaride tegevuse peale ja konstaableid ei ole selles paragraafis loendatud, aga AKK § 2 on öeldud, et kaevata võib ka teiste seaduses eraldi tähendatud valitsusasutiste ning üksikute ametnikkude otsuste, korralduste ja määruste peale. Peale AKK § 5 ja § 6 loendatud asutiste ja ametnikkude määratakse § 6¹ järgi kaebuste ja protsesside allumus kõigi teiste asutiste ja ametnikkude tegevuse peale administratiivasjus vastavates seadustes. Administratiiv-sissenõudmise seaduse § 15 järgi esitatakse kaebused sissenõudva ametniku tegevuse kohta administratiivkohtu korras jaoskonnakohtunikule, kelle piirkonnas teostatakse sissenõudmist, kahe nädala jooksul, arvates kaevatava toimingu päevast. Kui sissenõudvaks ametnikuks osutub konstaabel, siis kahtlemata tema tegevuse peale saab kaevata jaoskonnakohtunikule.

(Rkha toim. nr. 226 I — 1937.)

M. T.

Tsiviilosakond.

Kas BES § 3965 ettenähtud kinnitamise (utverždenije, erfolgter Zuschlag) all, millest loetakse kuuenädalast tähtaega väljaostuõiguse teostamiseks, tuleks mõista kohtulikku oksjoni kinnitamist (TKS § 1874) või kõrgeima ostuhinna pakkumise kinnitamist oksjonil kohtutäituri poolt (BES § 3961, 3963)?

Asudes selle küsimuse lahendamisele, tuleb peatuda kõigepealt selle väljaostuõiguse (Einlösungsrecht) iseloomu juures, mis BES § 3965 põhjal annab võlgnikule ja tema lähemaile pärijaile õiguse sunniviisiliselt müüdü kinnisvara tagasi osta oksjonil enampakutud summa eest. See õiguseinstituut on oma sihilt ja iseloomult lähedane sellele väljaostuõigusele, mis on ette nähtud BES § 1613—1690 (Näherrecht), kuid seejuures erineb ta viimasest siiski oluliselt. BES § 1613 jj. annab väljaostuõiguse mitte kinnisvara omanikule enesele, vaid mõnele kolmandale õigustatud isikule, näit. veresugulasele (BES

§ 1661), kaasomanikule (§ 1677, 939), naabrile (§ 1678), omanikule tema maapinnal püstitatud võõraste hoonete suhtes (§ 1676). Siin väljaostja astub omandaja õigustesse (§ 1632). Väljaostuõigus, mida näeb ette BES § 1613 jj., on asjaõigus, mida õigustatud isik võib teostada teatava tähtaja jooksul nii esimese omandaja kui ka järgmiste ostjate vastu (BES § 1622, 1628). BES § 3965 ettenähtud soodustus sündmüügil võõrandatud kinnisvara tagasi osta kuulub võlgnikule enesele ja tema lähemaile pärijaile juhul, kui võlgnik sureb enne kui ta jõuab teostada seda õigust. Seejuures võlgnik lunastab välja oksjoni tagajärgedest kinnisvara oma isikliku õiguse põhjal ja tema ei astu mitte enampakkuja õigustesse, ei asenda enampakkujat; järelikult kinnistusraamatus ei toimu siin mingisugust omandiõiguse üleminekut, vaid omanik jääb muutumata; isegi siis, kui omaniku pärijad toimetavad BES § 3965 ettenähtud õigust, teotsevad nad õiguse põhjal, mis neile pärandajalt üle tuli pärimisega (BES § 1691), nii et ka sel korral ei toimu omandiõiguse üleminek kinnisvarale mitte BES § 3965 põhjal, vaid pärimise alusel. Peale selle pole siin rakendatavad BES § 3967 ja 1602 eeskirjad katmata jäänud võlgade kustutamise suhtes (BES § 1435). Järelikult BES § 3965 ettenähtud õiguse olelu seisab selles, et võlgnik, kelle kinnisvara oksjonil on müüdud, võib lühikese tähtaja jooksul oksjoni ja selle tagajärgi ära muuta, tasudes oksjonil pakutud kõrgeima hinna ja oksjoniga seoses olevad kulud. Et kindlustada enesele sellist õigust, mis on ette nähtud ainult Liivimaa linnades, selleks peab võlgnik enne oksjoni algust tegema vastava avalduse. On selline väljaostusoov võlgniku poolt ettenähtud korras avaldatud, siis ei või kinnisvara enne kellegi nimele kinnistada, kuni pole lahendatud võlgnikule või tema surma korral ta pärijaile kuuluv väljaostuõigus (Einlösungsrecht). Sellest aga järgneb, et seni kuni kinnisvara omaniku poolt enne oksjonit avaldatud väljaostuõiguse küsimus pole lahendatud, ei või kohus asuda tegema TKS § 1874 ettenähtud määrust, millega kinnisvara tunnistatakse kinnistatavaks enampakkuja nimele ja kustutatakse kõik kinnisvarale kantud hüpoteegid, mida ostja ei võta enese kanda, samuti koormused, mille kustutamise tingimusega kinnisvara osteti. Neil kaalutlusil tuleb jõuda seisukohale, et BES § 3965 ettenähtud kuuenädalast tähtaega tuleb arvata oksjoni päevast. Jätab kinnisvara omanik selle kuue nädala jooksul oma õiguse teostamata, siis kustub see õigus, ja kohus tunnistab kinnisvara kinnistatavaks enampakkuja nimele. Samale seisukohale viib ka BES § 3965 sõnaline tõlgendus. Siin on öeldud, et võlgnik ja tema lähimad pärijad võivad kinnisvara välja osta, kui nad 6 nädala jooksul, arvates kinnitusest (s utverzdenija, nach erfolgtem Zuschlag), tasuvad kinnisvara eest pakutud hinna ja kulud. Kui analüüsida sõna kinnitust (utverzdenije, Zuschlag), siis BES § 3965, 3963, 3964 koostuslikust mõttest

järgneb, et siin on jutt sellest momendist, millal oksjonit toimetav kohtutäitur tõsitab, et oksjonist osavõtja isik on pakkunud kinnisvara eest kõrgeima hinna ning et seepärast ostu-müügi leping kinnisvara suhtes loetakse sõlmituks temaga; sellest momendist loetakse müük toimunuks ja sellest momendist kannab ostja ka riski ning läheb talle üle ka vili, olgugi et kinnisvara kohe pole talle üle antud. Seejuures seadus (§ 3963) eriti veel rõhutab, et müük loetakse toimunuks hinna kinnitamisest kohtutäituri poolt oksjonil (Zuschlag) isegi siis, kui tarvis on kohtulik määrus müüdud kinnisvara kinnistamiseks (Adjudikationsbescheid), milleks praeguse kohtupidamise korra juures tuleb pidada TKS § 1874 ettenähtud kohtumäärust. Järelikult BES § 3965 ettenähtud kinnituse all tuleb mõista sama seaduse § 3963 ja 3964 mainitud ostuhinna kinnitust kohtutäituri poolt avalikul oksjonil, millega kinnisvara loetakse müüduks isikule, kes pakkus selle eest kõrgeima hinna (utverždenije tsenõ, Zuschlag), kuid pole mingisugust alust selle kinnituse all mõista seda kohtumäärust (TKS § 1874), millega kinnisvara loetakse kinnistatavaks enampakkuja nimele ja millega kustutatakse kõik kinnisvaral olevad hüpoteegid, mida kostja sõnaselgelt ei võta enda kanda (Adjudikationsbescheid, sudebnoje opredelenije o prisuždenii veštši za predloživšim võšuju tsenu).

(RkhT toim. nr. 141, K — 1937.)

Kas võivad laste kreditorid pöörata sissenõudmisi varale, millele lapsed ja ema on pärijateks kinnitatud jagamatult ja mille kohta emal on eluaegne kasutamisoigus?

BES § 1711 põhjal kuulub lastega lesele niikaua kui ta soovib terve pärandi kasutamine jagamatult. Lastel on selle pärandi suhtes ainult ooteõigus (BES § 1719), mis teostub alles siis, kui lesk sureb, või kui ta ise soovib jaotust ette võtta või on sunnitud seda tegema uuesti abielludes (BES § 1718, 1722). Lesele kuulub mitte ainult vara valitsemine, vaid ka selle kasutamine kellelegi aru andmata. Kuni kestab lese kasutus ja valitsemine, pole lastel isa pärandi suhtes mingisugust korraldusvõimet; nad ei või nõuda pärandist oma osade eraldamist, samuti on tühine igasugune pärandi panditamine ja koormamine laste poolt (BES § 1718). Lesk peab pärandist tasuma ainult pärandaja võlad (§ 1716), kuna laste kreditoridega pole tal tegemist. Lisaks kõigele sellele pärijate, eriti laste, osad pärandist pole niikaua, kuni kestab lese kasutus ja valitsemine, üldse kindlad, ka mitte mõtteliselt, sest BES § 1733 ja 1722 ühisest mõttest järgneb, et pärijate osad selguvad alles siis, kui toimub pärandi jaotus, kusjuures arvestatakse ainult neid lapsi, kes siis on veel elus või kellest on järele jäänud alanejad, kuna need lapsed, kes on surnud, ilma et oleksid järele jätnud alanejaid, ei kuulu isa pärandi jagamisel

üldse arvestamisele. — Ei kuulu aga lapsele enesele lese kasutamise ja valitsemise vältel pärandist mingisugust osa ja puudub tal üldse igasugune korraldusvõime selle pärandi suhtes, siis ei saa sellist õigust olla ka lapse kreditoril, sest ka see oleks lese õiguste kitsendamine. BES § 1386 ja 1387 põhjal võib pandiõigust kinnisvarale seada ainult see, kes vabalt võib kinnisvara käsustada. Peale selle BES § 1344, 1356, 1358 ja Not. sead. § 310 järgi pandiõigus kinnisvarale on jaotamatu; on keelatud seada pandiõigust kinnisvara osale ja selle mõttelise osa osale, mis kuulub kaasomanikule (BES § 1358 märkus 2). Erand on muidugi kaasomanikule kuuluva terve mõttelise osa suhtes, mida kaasomanik võib panditada (BES § 938). Kuid lese kasutuse ja valitsemise kestel pärijale-lapsele ei kuulu isa pärandist mingisugust kindlaksmääratud mõttelist osa, tal on ainult ooteõigus. Võib koguni juhtuda, et laps pärandi jaotuse momendil on surnud ja talle ei langegi mingisugust osa. Järelikult on võimatu kanda lapse võlgade pärast isa pärandile mingisugust kohtulikku hüpoteeiki seni kuni see lapse osa on kindlaks määrata ja talle eraldamata.

(RkhT toim. nr. 286 — K, 1937.)

Kui vallaslapse isa soovib elatise maksmise asemel võtta last enese juurde kasvatada (BES § 172), kas võib ta sellist taotlust avaldada vastuvaidlusena lapse ema poolt tõstetud elatishagile, või peab ta selleks avaldama kohtule erilise hagi?

Nõudes last enese kasvatada, peab isa tõendama, et laps ei vaja enam ema hoolt ning et lapse saatus ja korralik kasvatus on kindlustatud ka tema juures. Sellele isa taotlusele võib ema vastu vaielda, väites vastupidist. Järelikult tekib siin isa ja ema vahel tsiviilõiguslik tüli, mis vajab lahendust kohtuotsusega (TKS § 1). Kohtuotsuse tagajärjel, kui isa taotlus rahuldatakse, poleks enam õigust nõuda isalt lapse elatist. Et seega BES § 172 ettenähtud isa taotluse rahuldamine võtab emalt õiguse nõuda elatist lapsele isa käest ning selle tagajärjel laps antakse isa kasvatada, siis selline tsiviilõiguslik vaidlus lapse isa ja ema vahel tuleb lahendada isa poolt tõstetud hagi põhjal ning ei või sellist küsimust lahendada isa vaidluse põhjal tema vastu sihitud elatise taotlemise protsessis.

(RkhT toim. nr. 429 — R, 1937.)

Vastutav toimetaja: **F. Karlson.**

Väljaandja: **Tartu Õigusteadlaste Selts.**

O./ü. K. Mattieseni trükikoda, Tartu, 1937.

KAASTÖÖLISTELE!

Ajakirja mahutavuse tõstmiseks on nõutav, et avaldamiseks saadetud artiklid oleksid võimalikult kokkusurutud. — Käsikirjad olgu selgesti loetavad; eriti soovitatav on masinakiri. — Korrektuurides on lubatud ainult trükivigade parandus ja äärmisel juhul üksikute sõnade muutmine. — Toimetus jätab enesele õiguse käsikirju lühendada. Ühtluse tõstmiseks alluvad kõik käsikirjad keelelisele korrektuurile. — Autorid võivad saada artikleist äratõmbeid, mis soov tuleb märkida käsikirjale. Äratõmmete, artiklis kasustatud klišeede ja toimetuse kaudu tehtud tõlgete kulud kannab autor.

Käsikirjad saata aadressil: „Õiguse“ toimetus, Tartu, Lai tän. 34.

1937. a. ilmub juriidiline ajakiri

„ÕIGUS“

kaheksateistkümnendat aastat.

TOIMETUS:

R. Räägo (peatoimetaja), **E. Ein**, **K. Grau**, **T. Grünthal**, **J. Kleesment**, **A.-T. Kliimann**, **H. Kristal**,
E. Maddisoo, **A. Palvadre**, **K. Parts**, **J. Uluots**
A. Mägi (toimetuse sekretär).

Sisuks juriidilised artiklid, kodu- ja välismaa seadusandluse ülevaade, kohtute tegelus; eriti rõhutatakse Riigikohtu tegeluse käsitlemist.

Lisana annab „Õigus“ Riigikohtu 1935. a. ja 1936. a. otsuseid.

Lähemateks kaastöolisteks on Tartu ülikooli õigus-teaduskonna õppejõud, riigikohtunikud, vanemad kohtutegelased jne.

Aasta jooksul ilmub 10 numbrit.

Tellimishind: 8 krooni aastas, üksiknumber **85 s.**

On veel saadaval ajakirja kõik eelmised aastakäigud (1920. — 1936. a. ühes lisadega) hinnaga kr. 95.50. Üksikaastakäike ühes vastavate lisadega on saadaval hinnaga: 1920. a. — kr. 1.50; 1921. a. — kr. 3; 1922. a. nr. 5—8 — kr. 4; 1923. ja 1924. a. à kr. 4; 1925. — 1928. a. à kr. 4.50; 1929. — 1935. a. à kr. 7, 1936. a. — kr. 8.

Toimetus ja talitus: Tartu, Lai tän. 34.

Toimetuse sekretäri kõnetunnid sealsamas
iga kolmap. ja reede, kell 12—13.

Toimetuse sekretäri kodune telef. nr. 14-91.

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutised.

Hind 85 senti

Ilmus 28. okt. 1937.